

תפ"ח (באר-שבע) 3767-03-15 - מדינת ישראל נ' מיכאל פרץ

תפ"ח (באר-שבע) 3767-03-15 - מדינת ישראל נ' מיכאל פרץ מחוזי באר-שבע

תפ"ח (באר-שבע) 3767-03-15

מדינת ישראל

נגד

מיכאל פרץ

ע"י ב"כ - עו"ד עדי קידר ועו"ד יובל קינן

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[17.11.2020]

כב' סגן הנשיאה, השופט נתן זלוצ'ובר - אב"ד

כב' השופטת יעל רז-לוי

כב' השופט שלמה פרידלנדר

ע"י ב"כ - עו"ד

גזר דין

תמצית הכרעת הדין

1. מעבר כרם שלום הינו המעבר המרכזי בין ישראל לרצועת עזה, אשר מיועד לשינוע סחורות בין ישראל לרצועה. בהתאם לנוהל תיאום הכנסת סחורות לרצועת עזה, מותרת הכנסתם של טובין על פי המגבלות שנקבעו על ידי החקיקה הישראלית והרשויות המוסמכות. הכנסת הסחורה האמורה לרצועה מחייבת תיאום מראש או קבלת היתר בהתאם לסוג הסחורה ותלויה אף ביכולת הספיקה של המעבר.
2. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בכך שבתקופה שמתחילת שנת 2013 עד תחילת שנת 2015, הוביל, אחסן וסיפק סחורה לסוחרים עזתיים או ניסה לספק סחורה שלא בהתאם למגבלות הנוגעות להכנסת סחורות לרצועה תוך שהוא מערים על הבודקים בשתי פרשות: האחת נוגעת לסוחר אוסאמה זוערוב; והשנייה - לסוחר אכרם יאסין. במסגרת פרשיות אלו ביצע הנאשם עבירות ביטחוניות, כפי שיפורט להלן.
3. במסגרת פרשת אוסאמה זוערוב (אישומים 1 - 5) (להלן: "אוסאמה") הורשע הנאשם לאחר שאחסן, מכר ושינע סחורות עבור אוסאמה בתמורה לתשלום, וזאת על אף שאוסאמה, תושב רצועת עזה, היה מנוע סחר מטעמים ביטחוניים, לאחר שנחשד כי הוא סוחר עם פעילי חמאס. והנאשם ידע זאת. בשל היותו של אוסאמה מנוע ביטחוני - העסקאות בוצעו, כביכול, מול סוחרים אחרים בעזה; לרבות חברת הכיסוי ג'יסר אלמוסתקבל, שהייתה רשומה על שם אחיו של אוסאמה, נאגי זוערוב (להלן: "ג'יסר אלמוסתקבל" ו"נאגי", בהתאמה).

4. במסגרת האישום הראשון הורשע הנאשם בכך ששינע עבור אוסאמה, תחת הכיסוי של חברת "ג'יסר אלמוסתקבל", בשלוש עד חמש הזדמנויות, משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי. הנאשם קיבל עבור כל הובלה 2,000 ₪. זאת, אף שידע שאוסאמה עומד מאחורי החברה והוא מנוע ביטחונית.
5. הנאשם זוכה באישום זה מעבירות של קשירת קשר לפשע (סיוע לאויב במלחמה), עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). בכתב האישום צוין בטעות כי מדובר בעבירה לפי סעיף 52 בצירוף סעיף 59 בחוק העונשין) ומעבירה של סיוע לאויב במלחמה, עבירה לפי סעיף 99 בחוק העונשין.
6. בגין אישום זה הנאשם הורשע בעבירות של מגע עם סוכן חוץ, עבירה לפי סעיף 114 בחוק העונשין; עבירה של איסור פעולה ברכוש טרור לפי סעיף 32(א)(1) בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק המאבק בטרור"); עבירה של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין; ועבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.
7. במסגרת האישום השני הורשע הנאשם בכך ששינע עבור אוסאמה, תחת הכיסוי של חברת ג'יסר אלמוסתקבל, זוויות מגלוונות ועמודי גדר במשקל כולל של 160 טון, בחמש הזדמנויות שונות. הנאשם זוכה מעבירה של סיוע לאויב במלחמה, עבירה לפי סעיף 99 בחוק העונשין.
8. בגין אישום זה הורשע הנאשם בעבירה של איסור פעולה ברכוש טרור לפי סעיף 32(א)(1) בחוק המאבק בטרור, ובקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.
9. במסגרת האישום השלישי הנאשם זוכה מעבירה של סיוע לאויב במלחמה לפי סעיף 99 בחוק העונשין, והורשע בשלושה אירועים:
10. באירוע הראשון, הנאשם הסכים לבקשתו של אוסאמה כי הזמנה שביצע אוסאמה עם חברה בישראל תירשם על שמו של הנאשם, אשר יוציא חשבונית על שם חברת "פרץ רפאל". הנאשם תכנן להוציא תעודת משלוח על שמו של עלאא עקל, ככיסוי לכך שהוא מעביר את הסחורה לאוסאמה.
11. באירוע השני, במהלך חודש 12/2014 הגיעו לנמל אשדוד מעליות אשר יובאו מחו"ל על ידי עלאא עקל, והוא ביקש מהנאשם שיוביל את המעליות למעבר כרם שלום. הנאשם קשר קשר עם אוסאמה ועלאא עקל לפיו יסליק עבור אוסאמה, בתוך הסחורה של עלאא עקל, לוחות פח במשקל כולל של 37 טון. הבודקים במעבר מנעו את העברת הסחורה.
12. באירוע השלישי, נקבע כי במהלך חודש 01/2015 הנאשם העביר, יחד עם הזמנה של מעליות שביצע עלאא עקל, גם פח עבור אוסאמה במשקל כולל של 50 טון, בעוד החשבונית ותעודת המשלוח הוצאה על שם אביו של הנאשם.

13. בגין אישום זה הורשע הנאשם בביצוע של 3 עבירות של איסור פעולה ברכוש טרור לפי סעיף 32(א)(1) בחוק המאבק בטרור, ועבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.
14. במסגרת האישום הרביעי, הורשע הנאשם בכך שבשנת 2014 אחסן עבור אוסאמה שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע, ובחודש אוקטובר 2014 העביר הנאשם את המכולות לאדם בשם מוחמד ירמור, על מנת שהוא יובילן למעבר כרם שלום עבור אוסאמה. מוחמד ירמור הוביל את הסחורה למעבר, אך היא סורבה ושונעה לאחסון במושב שובה.
15. בגין אישום זה הורשע הנאשם בניסיון לביצוע עבירה של איסור פעולה ברכוש טרור לפי סעיף 32(א)(1) בחוק המאבק בטרור, בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין; וכן בניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפה בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין.
16. הנאשם זוכה מהאישום החמישי לאחר שנקבע כי עובדות אישום זה מקבילות לעובדות באירוע השלישי שבאישום השלישי, ובשל הכפילות זוכה הנאשם מאישום זה.
17. במסגרת האישום השישי הנוגע לפרשת אכרם יאסין, הורשע הנאשם בכך שניסה להכניס ללא תיאום פרופילי ברזל. הנאשם סידר את פרופילי הברזל בצורה שתראה לגיטימית, יחד עם פרופילי אלומיניום שלהם היה היתר. באין אישור מתאים להעברת פרופילי הברזל - הבודקים במעבר מנעו את הכנסת הסחורה.
18. הנאשם זוכה באישום זה מן העבירות של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) לפי סעיף 499(א)(2) בחוק העונשין; וניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 בחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ד-2007 (להלן: "חוק הפיקוח") בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין, בשל כך שלא הוכח כי מדובר בחומר דו שימושי.
19. אולם, הנאשם הורשע בשל אותו מצג כוזב בגינו קיבל תשלום בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפה בחוק העונשין.
20. במסגרת האישום השביעי הורשע הנאשם בכך שאכרם יאסין הוביל למחסנו של הנאשם לגנרטורים וחלקי גנרטורים. הנאשם ניסה להעביר דרך מעבר כרם שלום את הגנרטורים, שהכנסתם תואמה כנדרש, יחד עם חלקי גנרטורים שלהם לא היה תיאום כנדרש. הבודקים מנעו את הכנסת הסחורה.
21. לבקשת המאשימה בסיכומיה, הנאשם זוכה באישום זה מעבירת ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח וסעיף 25 בחוק העונשין; ומעבירה של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) לפי סעיף 499(א)(2) בחוק העונשין.

22. בגין אישום זה הורשע בשל אותו מצג כוזב בגינו קיבל תשלום הנאשם בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין; ובניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפה בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין.
23. הנאשם זוכה מהאישום השמיני בו נטען כי ניסה להכניס לרצועה מכונות קפה השייכות לסוחר אשר עבור סחורתו לא בוצע תיאום, זאת תחת מכונות קפה של סוחר אשר עבור סחורתו בוצע התיאום בפועל.
24. במקביל לביצוע העבירות הביטחוניות הורשע הנאשם גם בעבירות כלכליות.
25. במסגרת האישום התשיעי, הנאשם הורשע בביצוע עבירות רבות לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון"). "עבירות המקור" שעל יסודן הורשע כאמור הן העבירות שבהן הורשע באישומים הביטחוניים; שבהם נקבע כי הנאשם ביצע פעולות על מנת להסתיר את העובדה שהרכוש יועד לאוסאמה ושייך לאוסאמה, אשר נחשד בקשר עם ארגון החמאס והוא מנוע מלסחור עם ישראל, וכן שאוסאמה עומד בפועל מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל. הנאשם הציג מצב שווה לפיו המדובר ברכוש השייך לגורמים אחרים כגון חברת ג'יסר אלמוסתקבל ועללא עקל, ואף רשם הזמנות שביצע אוסאמה על שמו, על מנת להסתיר את העובדה כי המדובר בסחורה שיועדה לאוסאמה, ולהסתיר את הסחר האסור ואת מקור הרכוש.
26. במסגרת האישום העשירי, הנאשם זוכה מעבירות של ניהול ספרים "בסטייה מהותית מן ההוראות", לפי סעיף 117(א)(7) סיפה בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ", והורשע בכך שלא ניהל חלק מהספרים שהיה אמור לנהל. בהקשר זה נקבע כי לא ניהל כלל יומן עבודה (שירותי שיפוצים), ספר הובלות וספר מכונות, על אף חובתו לנהלם לפי הוראות ניהול הספרים. עוד נקבע כי ניהל בסטייה מהותית ספר תקבולים ותשלומים, שוברי קבלה, תעודות משלוח, חשבוניות מס, תיק תיעוד חוץ וספר הזמנות (שירותי הובלות). בשל כך הורשע בעבירת אי ניהול ספרים לפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס הכנסה").
27. האישום האחד עשר עוסק בשלוש פרשות כלכליות שונות אשר נקראו על שם הסוחר שמולו פעל הנאשם באותה הפרשה: פרשת אכרם יאסין, פרשת אכרם מוסא ופרשת אוסמה זוערוב. מדובר בשלושה אנשי עסקים עזתיים שעמם, כפי שאף פורט לעיל, היו לנאשם קשרים עסקיים מתמשכים.
28. במסגרת פרשת אכרם יאסין הורשע הנאשם בעבירות רבות בשלוש פרשיות. הנאשם השכיר מחסן שבבעלותו לאכרם יאסין, מבלי שכלל את ההכנסות שהתקבלו אצלו מאכרם יאסין בגין השכרת המחסן בספריו או דיווח עליהן לרשויות המס; והנאשם אף מכר לאכרם יאסין משאית, גם זאת מבלי לדווח לרשויות המס. בשל עסקאות אלה, שאותן כאמור השמיט מספריו; הורשע בעבירות של ניהול פנקסים כוזבים לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

29. במסגרת פרשת אכרם יאסין הורשע הנאשם גם בכך שבמסגרת עסקיו עם יאסין, הנפיק 18 חשבוניות מס לעוסקים שונים, שלא היו צד לאותן עסקאות - אשר בוצעו בפועל עם אכרם יאסין. מדובר בהובלת סחורות מנמל אשדוד, פריקתן ואחסנתן במחסנו של הנאשם במושב מבטחים, שאותן ביצע הנאשם עבור יאסין, לאחר שהאחרון הזמין את השירות ואף שילם עבורו. נקבע כי על אף שיאסין היה הגורם שמולו בוצעו העסקאות, המזמין והמשלם - החשבוניות הונפקו על שמות סוחרים שונים מעזה אשר בינם ובין העסקאות שנעשו בפועל בין הנאשם ליאסין, לא היה דבר. עוד נקבע, כי הסכומים הנקובים באותן חשבוניות אינם תואמים לסכומי העסקאות בפועל ואינם משקפים את סך העסקאות החדשי, אשר הסתכמו בסכומים גבוהים יותר.
30. בשל כל האמור הנאשם הורשע בהנפקת חשבוניות מס שלא כדין, 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ. לנוכח מספרן הגבוה של העבירות, נקבע שהן בוצעו בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ. לאחר שנקבע כי גם עוסקים פלסטינאים רשאים לנכות מע"מ במסגרת עסקאות שבוצעו עם ישראל, הורשע הנאשם גם ב-18 עבירות לפי סעיף 117(ב1) בחוק המע"מ - "מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו".
31. בשל העלמת עסקאות נוספות במשך תקופה של כ-7 חודשים, שבמהלכן המשיך הנאשם לעבוד עם יאסין אך לא דיווח כלל לרשויות המס על הכנסותיו מאותן עסקאות שנעשו מול יאסין, הנאשם הורשע בעבירות נוספות של ניהול פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך כוונה להתחמק מתשלומי המיסים לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.
32. לאחר שנקבע כי הנאשם הנפיק ליאסין, בשלושה מקרים, חשבוניות בגין עסקאות שבוצעו בין יאסין לצד שלישי, שלא היה חלק מאותן העסקאות - הנאשם הורשע ב-3 עבירות נוספות של ניהול פנקסים כוזבים, לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה, וב-3 עבירות לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.
33. פרשה נוספת באישום זה היא פרשת אכרם מוסא. מוסא היה סוחר עזתי נוסף שעמו היו לנאשם קשרים עסקיים. במסגרת עסקיו של הנאשם עם מוסא מכר לו הנאשם סחורות שונות. גם כאן, כמו בעניין יאסין, רוב החשבוניות הונפקו לעוסקים שונים שלא היו צד לאותן עסקאות (לגבי 4 מהן נקבע כי הן הוצאו לחברה בבעלותו של מוסא ולפיכך הוצאו כדין). הנאשם הורשע בכך שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק ממס - 24 עבירות לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ. מכיוון שהנאשם כלל חשבוניות אלה בספריו - הורשע גם בניהול פנקסים כוזבים; 24 עבירות לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.
34. הפרשה השלישית באישום זה היא פרשת אוסאמה זוערוב. במסגרתה הורשע הנאשם בכך שהעלים 10 עסקאות של הובלת סחורה למעבר כרם שלום עבור אוסאמה זוערוב, בסך 13,000 ₪. הוא לא דיווח על אותן עסקאות על אף שקיבל תשלום בגינן. לנוכח השמטת עסקאות אלה מספריו הורשע הנאשם, גם בפרשה זו, בניהול פנקסים כוזבים לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

35. בנוסף לאמור, הנאשם הורשע בכך שכלל בספריו חשבונית מס שהונפקה על שמו, בעסקה שבוצעה בין אוסאמה לחברה בשם פוליפח בעוד שלא היה לו חלק באותה עסקה. בגין מעשה זה הורשע בניהול פנקסים כוזבים לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה; וכן בשימוש בחשבונית כוזבת לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ.
36. במסגרת אישום שנים-עשר הורשע הנאשם בעבירות שונות על פי פקודת פשיטת הרגל והלבנת הון, לאחר שנקבע כי בתקופה שבה היה תחת צו כינוס נכסים - ניהל את עסקיו תחת שם עסקו של אביו, תוך מצג שווא שהוא עובד בעסק כשכיר בלבד, וכשאביו אינו מעורב למעשה בניהול העסקים.
37. במסגרת עסקיו צבר הנאשם נכסים שאותם הסתיר מנושיו ומכונס הנכסים הרשמי (להלן: "הכונס"); כגון על ידי כך שהפקיד כספים בחשבון הבנק השייך לעסקו של אביו, רשם נכסים על שם בנו והשתמש ברכב שנרשם על שם אחיו.
38. בשל כל האמור הורשע הנאשם בעבירות הבאות:
- אי גילוי נכסים, עבירה לפי סעיף 216(1) בפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980 (להלן: "פקודת פשיטת הרגל"); אי מסירת מסמכים לנאמן, עבירה לפי סעיף 216(3) בפקודת פשיטת הרגל; העלמת נכסים, עבירה לפי סעיף 216(4) בפקודת פשיטת הרגל; סילוק נכסים במרמה, עבירה לפי סעיף 216(5) בפקודת פשיטת הרגל; השמטת דברים מהודעה, עבירה לפי סעיף 216(6) בפקודת פשיטת הרגל; והונאת נושים, עבירות לפי סעיף 439(א) בצירוף סעיף 439(ב) בחוק העונשין. הונאת הנושים היוותה גם "עבירת מקור" לעניין חוק הלבנת הון; ולפיכך הנאשם הורשע גם בהלבנת הון לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון.
- הראיות לעונש
39. המאשימה הגישה את רישומו הפלילי של הנאשם ולפיו הורשע בעבירות הבאות:
- במסגרת ת"פ 15925-09-13 הנאשם הורשע בעבירה לפי סעיף 60(א)(3) בפקודת סימני המסחר (נוסח חדש), התשל"ב-1972. במסגרת ת"פ 3337/08 הורשע הנאשם בעבירות של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 בחוק העונשין, איומים לפי סעיף 192 בחוק העונשין והפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 בחוק העונשין.

40. מטעם הנאשם הגיעו מספר עדים להעיד לזכותו. מר מאיר יפרח [עה/1 לעונש], סגן ראש מועצת אשכול, סיפר כי הוא מכיר את הנאשם מאז שהיה ילד ובהמשך כאשר לימד את ילדיו. כיום הקשר עמו הוא במסגרת תפקידו כסגן ראש המועצה, כאשר הנאשם מבצע עבודות ציבוריות לאחר זכיה במכרז. העד התרשם מן הנאשם כאדם אמין העומד בהתחייבותיו. לכך הוסיף כי הנאשם ביצע עבודה במועדון קשישים בהתנדבות. מר אסף פרנקו [עה/2 לעונש], מנכ"ל מוסדות החינוך ביישוב נווה וחבר וועד היישוב, הכיר את הנאשם ובנו לפני כשנתיים, במהלך ביצוע פרויקט פיתוח ובינוי משותף. הוא תיאר את הנאשם כאדם מסור, העומד בהתחייבותיו ובעל "ידי זהב", אשר ביצע את עבודתו עם ברק בעיניים ולא התחמק מלשוב לצורך תיקון תקלות. הוא התרשם כי לנאשם מוטיבציה גדולה לסייע לאחרים גם מחוץ למסגרת העבודה, וכדוגמה ציין שהנאשם שיפץ בהתנדבות מגרש ילדים מוזנח. איתן אהרון [עה/3 לעונש], מזכיר מושב מבטחים וגזבר היישוב, שם גר גם הנאשם, מכיר את הנאשם היטב כ-10 שנים, ואף לפני כן הכיר אותו היכרות שטחית. הוא תיאר את הנאשם כמי שהיה זמין תמיד להתנדב ולתרום עבור היישוב. התרומה התבטאה בכך שביצע עבודות עבור היישוב, ייעץ ותרם מהידע המקצועי שלו ואף אפשר לעד גישה חופשית למחסנו לצורך השאלת ציוד לטובת היישוב. הנאשם תמיד ביצע את הדברים על הצד הטוב ביותר, וסייע לעד לבצע את תפקידו.
41. בנוסף לעדים הוגשה מטעם הנאשם אסופת תעודות ומכתבי הוקרה ותודה רבים, המעידים על פועלו הרב של הנאשם ותרומתו במהלך השנים לגורמים ומוסדות שונים: מכתבי תודה והוקרה רבים מפלוגות שונות בצה"ל, על פועלו ותרומתו הרבה להן - לרבות על הקמת אתר הנצחה לחללי גדוד תקשוב, מאל"מ מוטי שושן, על תרומתו לחיילי ומפקדי גדוד 603 במהלך "צוק איתן", מאל"מ רמי צור על תרומתו של הנאשם במהלך מבצע "חומת מגן", על ארגון ערב צוות מפלוגת צמ"א 603 ועוד. כן הוגשו מכתבי תודה מבית השנתי על תרומתו הרבה ותמיכתו של הנאשם; על הקמת סככה וספסלים בישיבה; על תמיכה בבית הספר לרכיבה במשך 4 שנים; וכן מכתבי הוקרה ממשרד התעשייה עבור השנים 2005 - 2009. טיעוני המאשימה לעונש
42. בהתייחס לאישומים 1 - 7, המאשימה עמדה בטיעוניה על כך שהעבירות בהן הורשע הנאשם הן חמורות מאוד, בייחוד לנוכח העובדה כי הנאשם הינו אזרח ישראלי, תושב עוטף עזה, שהיה מודע למשמעות מעשיו העברייניים; וכן נוכח פוטנציאל הפגיעה בביטחון המדינה. הפסיקה עמדה לא אחת על החומרה וסיכון הציבור הכרוכים במימון הטרור, אשר יש בו משום תרומה משמעותית לפעילות הארגון ולהשגת מטרותיו. הנאשם ניצל את האפשרות להכניס ציוד לרצועה המתאפשר מטעמים הומניטריים ואת רצונה של ישראל לסייע לאזרחי הרצועה, וסיפק ברזל בכמויות גדולות לאוסאמה, ששימש ידו הארוכה ואיש הרכש של החמאס. בכך סייע הנאשם לשגרת הפעילות המכוונת נגד ישראל.
43. נכונותו של הנאשם לעשות שימוש בחברת כיסוי, כדי להמשיך להעביר סחורה לאוסאמה על אף היותו מנוע ביטחונית, מצביעה על כך שאין המדובר במעידה חד פעמית, אלא במתן יד חופשית לאוסאמה להעביר סחורות תחת שמו של אחיו נאג'י במסגרת אותה חברה ששימשה ככיסוי לכך שמדובר בעצם באוסמה, וזאת בהזדמנויות רבות, תוך שיתוף פעולה עם אזרחים ישראלים ובהיקף סחורות גדול. ריבוי המעשים מחייב החמרה מהותית בענישה. כך גם העובדה שהנאשם הוא אזרח ישראלי, בעל חובת נאמנות למדינה, אשר מבדילה את הנאשם לחומרה, מבחינת רמת הענישה, בהשוואה לסוחרים עזתיים אשר סחרו עם ארגוני טרור ונדונו על כך בבתי המשפט בישראל. עוד צוין כי ממעשיו של הנאשם ניתן ללמוד על מוטיבציה להפיק רווחים כלכליים בכל מחיר, גם אם משמעות הדבר היא לתת יד למימון ארגון טרור על ידי הספקת מוצרי ברזל לארגון.

44. עוד טענה המאשימה, כי חומרת מעשיו של הנאשם מתעצמת נוכח המצב הביטחוני במדינת ישראל. בשל כך, על בית המשפט לנקוט יד קשה כלפי אלו המאפשרים מימון ארגוני טרור וקידום מטרותיהם ולהרתיע מפני מעשים כאלה, במיוחד כך, נוכח העובדה שפעילות הנאשם התרכזה בשנים שבהן שלטונות מצרים פעלו לחסימת מנהרות בין רצועת עזה ומצרים, שבהן השתמש החמאס.

45. המחוקק התייחס בחומרה לצד הכלכלי של מימון טרור, ולכן קבע עונש מרבי של 7 שנות מאסר וקנס בגובה פי 10 מהסכום הבסיסי. מדובר בפגיעה בערך חברתי בעל חשיבות עליונה, שכן הוא נועד להגן לא רק על הפרט אלא על המדינה כולה. לפיכך הנאשם הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי המדינה כולה. כמו כן, מעשיו של הנאשם פגעו לא רק בביטחון המדינה אלא גם באוכלוסייה האזרחית בעזה ובסוחרים, ועל ידי כך - גם בהכנסת הסחורות לעזה ובתדמית ישראל בעולם.

46. מעשים מסוג זה הפוגעים בביטחון המדינה מעידים על מסוכנות רבה, וראויים לענישה מחמירה ומרתיעה, תוך העדפת האינטרס הציבורי ושיקולי הרתעה על פני שיקולי ענישה אחרים; זאת על מנת לאותת לאזרחי ישראל שאין זה כדאי להפר חובת נאמנות זו.

47. נוכח האמור מבקשת המאשימה מבית המשפט כי יקבע, בגין אישומים 1 - 7, בהתחשב במספר העבירות וכמות הסחורה בכל הברחה - מתחם עונש כולל של 8 - 10 שנות מאסר בפועל, קנס גבוה ומאסר על תנאי.

48. לסיכום טענה המאשימה כי לנוכח עברו של הנאשם, העובדה שלא נטל אחריות למעשיו ולא עשה דבר על מנת לתקנם - יש למקם את עונשו של הנאשם בגין אישומים אלה בחלק העליון של המתחם.

49. בהתייחס לאישומים 10-11 טענה המאשימה כי המעשים שבהם הורשע הנאשם, שבמסגרתם רימה את רשויות המס וגזל כסף מהקופה הציבורית, פגעו בבסיס עליו מושתתים דיני המיסים, ויש לכך השלכות חמורות על המשק, הכלכלה והמרקם החברתי. המעשים פוגעים בערך השוויון בנשיאת נטל המס. מעשים מסוג זה פוגעים אף בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול המס ובבסיס האמון בין השלטון והציבור [לתמיכה בטענותיה אלה הפנתה המאשימה לע"פ 71687/02 יצחק בן שמואל עיני נ' מדינת ישראל (1.1.2004), בו נקבע כי בנוסף לפגיעה בערך הרכוש, בביצוע עבירות מס נפגעת גם השיטה המיסוית שהחברה אימצה לעצמה המבטיחה חלוקה שוויונית של נטל המס].

50. לאחר שהפנתה לפסיקה המבססת את מדיניות הענישה לשיטתה, אשר חלקה תידון בהרחבה להלן, בפרק אודות מדיניות הענישה - טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם עומד על 15 - 24 חודשי מאסר בפועל, קנס כספי בין 75,000 ₪ ו-150,000 ₪ ובנוסף עונש מאסר על תנאי.

51. המאשימה התייחסה בטיעוניה גם לרכיב הקנס אותו יש להטיל לשיטתה בעבירות כלכליות, לצד רכיב המאסר [רע"פ 777/13 אודיג נ' מדינת ישראל, רע"פ 74/13 חלילו נ' מדינת ישראל (17.3.2013)]. בהקשר זה הפנתה לסעיף 63 בחוק העונשין, שלפיו גובה הקנס המקסימלי הוא פי 4 מהרווח שהופק בעבירה, וזוהי נקודת הפתיחה לקביעת מתחם הענישה. ההיגיון העומד מאחורי קביעה זו, שלטענת המאשימה קיבל ביטוי בספרות ובפסיקה, הוא למנוע את הכדאיות הכלכלית של ביצוע עבירות מסוג זה - אשר קשה לגלותן. ככל שהקנס יהיה שווה או קרוב לרווח הפוטנציאלי מביצוע העבירה - יהיה כדאי לעבריינים לנסות את מזלם, כאשר לכל היותר, אם ייתפסו - יאלצו לשלם את סך המס שאותו העלימו [עמ' 11-12].
52. בהתייחס לנזקים שנגרמו ושצפויים להיגרם על ידי ביצוע העבירה טענה המאשימה כי סכום המע"מ שנגרע כתוצאה מביצוע העבירות עולה לסך ₪ 534,000 (בערכים נומינאליים), והיקף העסקאות שהועלמו עולה לסך כ-900,000 ₪.
53. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנתה המאשימה לכך שהנאשם ביצע את העבירות בעצמו ולבדו, תוך שהוא שולט בפעילות העסקית על שם אביו, רפאל פרץ. בנוסף לכך, מדובר בריבוי עבירות שביצע הנאשם במשך תקופה ארוכה, ולא במעידה חד פעמית; וזאת תוך שהוא גוזל כספים מהקופה הציבורית ומעשיר את כיסו הפרטי מבלי לבחול באמצעים.
54. בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המאשימה טענה כי אין ראיות לפגיעה חריגה במשפחת הנאשם, יותר מכפי שכל משפחה אחרת, שבה בן המשפחה צפוי למאסר, הייתה נפגעת. לא הובאו ראיות על מצב בריאותי חריג. כמו כן לא הובאו ראיות לנזק חריג שנגרם לנאשם מהרשעתו או מביצוע העבירות. הנאשם כפר במיוחס לו לאורך כל הדרך ולא הכיר באחריותו למעשיו.
55. בהתייחס לחלוף הזמן מביצוע העבירות, המאשימה טוענת כי יש אמנם לתת לכך משקל מסוים, אולם אין בכך כדי להוות חסם מכניסתו של הנאשם למאסר בפועל. זאת בהתחשב בחומרת העבירות שבהן הורשע [בהקשר זה הפנתה לע"פ 23692-03-12 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (11.7.2012), לע"פ 7369/06 מדינת ישראל נ' אסדי עלי (30.5.2007) ולע"פ 1825/95 א.צ. ברנוביץ ובניו חברה לקבלנות נ' מדינת ישראל (12.1.1998)].
56. המאשימה התייחסה אף לעברו הפלילי של הנאשם - שפירוטו הובא לעיל במסגרת הראיות לעונש, והפנתה לכך שבשנים 2010 - 2012 הוטלו על הנאשם 6 קנסות מנהליים בגין עבירות שונות לפי חוק מע"מ, ותיק נוסף נסגר כנגד תשלום כופר.
57. לאור התקופות הסמוכות ואופי העבירות המאשימה ביקשה לראות באישומים 10-11 משום אירוע אחד.
58. בהתחשב בכל האמור, המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם 17 חודשי מאסר בפועל, ולהטיל עליו קנס בסך 100,000 ₪ וכן מאסר על תנאי של 12 חודשים, שלא יעבור עבירות מהסוג שבו הורשע - בגין הרשעתו באישומים 10-11.

59. בהתייחס לאישום 12 טענה המאשימה כי היקפן הכספי של העבירות שבהן הורשע הנאשם עומד על 5,950,082 ₪. הערך החברתי שנפגע בביצוע עבירות פשיטת רגל דומה לעבירת קבלת דבר במרמה; שכן החייב פוּשט הרגל אינו משלם לקופת הכינוס, ובכך מקבל במרמה את המגיע לנושים. העלמת סכומים בסדר הגודל שאותו העלים הנאשם חותרת תחת מוסד פשיטת הרגל, מרמה את נושיו של החייב ואת בית המשפט אשר האמינו לטענתו בדבר מצבו הכספי הקשה. בהתאם לכך, הערך החברתי המוגן הוא פגיעה באמון בית המשפט והציבור בהליך פשיטת הרגל. אמון זה חשוב מאוד למערכת העסקית ומאפשר מידה מסוימת של ביטחון לספקים המעניקים אשראי ללקוחותיהם. כמו כן, אמון זה מאפשר לקחת סיכונים עסקיים, בידיעה שבמקרה של פשיטת רגל - ניתן יהיה להיפרע, במידה מסוימת, מן הלקוח.
60. בהתייחס לעבירת הלבנת ההון טענה המאשימה כי הערכים המוגנים שנפגעו הם המלחמה בהון השחור והפיכת ביצוע העבירה לבלתי משתלם. הפגיעה בערכים המוגנים היא חמורה לשיטתה של המאשימה, כאשר הפגיעה העיקרית היא במי שעשה עסקים עם הנאשם וציפה תחילה לקבלת תשלום, ולאחר מכן להיפרע במסגרת הליך פשיטת הרגל - והתבדה בשני המקרים. החומרה של הלבנת ההון נובעת מהיקף הסכומים שהולבנו.
61. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה טענה המאשימה, כי הנאשם תכנן את העבירה כבר ברגע שהחל לעבוד בעסק של אביו, כביכול כשכיר, כאשר ידע מראש שלא יעביר דיווחים מלאים לנושיו ואף הנפיק תלושי שכר לעצמו. הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא לקופת הכינוס ולנושיו של הנאשם, אשר לא זכו לפירעון חובות הנאשם כלפיהם.
62. בשל קושי באיתור פסיקה המתארת מקרים דומים, המאשימה הקבילה את העבירות שבהן הורשע הנאשם לקבלת דבר במרמה, והפנתה לפסיקה העוסקת בכך. המאשימה ביקשה לקבוע שני מתחמי ענישה - האחד להלבנת ההון והשני להונאת הנושים.
63. בגין עבירות הלבנת ההון מאישומים 12 ו-9 [תוספת בפרוטוקול בעמ' 392] ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה של 3-4 שנות מאסר בפועל; ובגין העבירות של הונאת נושים, 4-6 שנות מאסר בפועל.
64. עוד ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם קנס בסך 250,000 ₪ - 500,000 ₪, וזאת על אף מצבו הכלכלי הרשמי כפושט רגל.
65. בהסתמך על האמור לעיל באשר לעבר הפלילי, אי תיקון מעשיו ואי הכרה באחריותו - ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש ברף הבינוני של מתחם הענישה שייקבע לאישום זה.
- טיעוני ההגנה לעונש
66. ההגנה, מפי עו"ד עדי קידר, טענה, ביחס לאישומים הביטחוניים (אישומים 1 - 7), כי מקביעות בית המשפט בהכרעת הדין, בהשוואה לכתב האישום שהוגש, עולה כי ניהול התיק היה מוצדק; שהרי הנאשם זוכה מהעבירה החמורה ביותר בכתב האישום, ונוכח קביעות עובדתיות אשר מוציאות מן המעשים והעבירות הביטחוניות את עוקצם. נטען כי העבירות שבהן הורשע הנאשם בהכרעת הדין הינן בסמכות בית משפט שלום (למעט מגע עם סוכן חוץ והלבנת הון). על כן, לטענת ההגנה, טיעוני המאשימה אינם תואמים את הכרעת הדין, אלא את כתב האישום ונסיבותיו, כאשר המאשימה מתעלמת למעשה מהכרעת הדין ומהפסיקה.

67. ההגנה רואה את כלל האישומים הפליליים-ביטחוניים כאירוע אחד, שמהווה מסכת עובדתית אחת; בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) וע"פ 4456/14 אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל (29.12.2015) מדובר באירועים ומעשים בעלי מאפיינים משותפים ודומים במהותם, כאשר גם פער הזמנים בין אירוע לאירוע קטן ואינו מנתק את הקשר ההדוק העושה אותם ל"אירוע" אחד.
68. עוד נטען כי בשנת 2015 הוחמרה מדיניות האכיפה של מעבר הסחורות בכרם שלום, והוחל להעמיד לדין מובילים, נהגים, בעלי סחורות וכד' - מה שלא נעשה קודם לכן. כך עולה מדבריהם של עדים במשפט זה, שמואל וקנין ועמי שקד, אשר הסבירו על מצב האכיפה לפני ואחרי גל המעצרים שבו נעצר הנאשם (ב-2015); מ-נ/9 וכן מהצהרת המדינה בעניין ע"פ 6434/15 מדינת ישראל נ' עבד אל חכים שביר (4.07.2017) [ב"כ הנאשם הפנה גם לת"פ (מחוזי ב"ש) 7002/15 מדינת ישראל נ' אמיר אולי (10.07.2016) וכן לת"פ (מחוזי ב"ש) 49187-12-11 מדינת ישראל נ' דני אוחנה (17.08.2015)]. מכאן שלא ננקט כל הליך חקירתי או פלילי נגד נהגים, שולחי סחורה וכדומה קודם השינוי משנת 2015. הנאשם לא הוזהר במפורש, ולא נעשה לו שימוע, בניגוד להתנהלות כלפי אחרים. יש להתחשב בכך; בבחינת "אין עונשין אלא אם כן מזהירין".
69. נטען כי הגם שבית המשפט לא מצא לנכון לזכות את הנאשם מטעם זה, ראוי כי בית המשפט יתחשב בטענה זו של הגנה מן הצדק, נוכח אכיפה בררנית, לעניין העונש, בהתאם לסעיף 40א(9) בחוק העונשין, שלפיו התנהלות רשויות החוק עשויה להוות שיקול לעניין העונש. ההגנה הפנתה, בהקשר זה, לשותפיו של הנאשם - נאג'י, שחיבר, יאסין ואחרים שהאשמו בכתבי אישום נפרדים בקשר עם הפרשה בכללותה. ההגנה טענה כי ה"הנחות" שניתנו לנאשמים עזתיים אינן מוצדקות.
70. עוד נטען, ביחס למחשבתו הפלילית של הנאשם, כי מקביעת בית המשפט עולה שהנאשם לא הוזהר מספר פעמים כפי שטענה המדינה, אלא כי היה עליו שלא לעצום עיניים. יש משמעות עונשית להבדל בין מי שעצם עיניים לבין מי שביצע עבירה ביודעין [ההגנה הפנתה לעמוד 62 בהכרעת הדין]. לעמדת ההגנה, בהכרעת הדין ניטל העוקץ הביטחוני מהעבירות באופן מובהק אם לא לחלוטין. ההגנה סבורה כי הגם שמדובר בעבירה של מגע עם סוכן חוץ - מחשבתו הפלילית של הנאשם היא בגדר עצימת עיניים, והיסוד העיקרי בה הוא יסוד המרמה ולא היסוד הביטחוני.
71. ההגנה ציינה כי המדינה לא הוכיחה מי הוא אותו אוסאמה זוערוב, אלא רק כי נאסר לסחור איתו. המדינה בחרה שלא לפרסם כי אין לסחור עם אוסמה, והערפל וחוסר הבהירות שנוצרו עקב כך מהווים נסיבה לקולא לפי סעיף 40ט(7) בחוק העונשין. עוד צוין כי במקרה זה, אין מקום להבחנה בין הסוחרים העזתיים לישראלים; כאשר כל שנקבע בעניין אוסאמה הוא כי אסור לסחור אותו ולא כי הסחורה הגיעה לחמאס. מכאן שגם אזרח ישראלי נמצא בדילמה כמו הסוחר העזתי, אשר יכול ויצג את מרכולתו באופן תמים והסחורה תגיע לחמאס.
72. ההגנה הוסיפה כי בעניין שביר הודגש כי יש לבחון גם את מהות הסחורה, מה התגלגל לאותן ידיים ומהי חשיבות הצידוד. המדינה בחרה שלא להביא חוות דעת להוכחת הנזק, אם בכלל. לטעמה של ההגנה - המוצרים שעברו כאן אינם עלולים לגרום לנזק משמעותי.

73. עוד טענה ההגנה כי במקרה זה הנאשם היווה חוליה קטנה מבחינה כלכלית, וגם מבחינת הרווח שהיה צפוי לו. הסחורה הגיעה ממפעלים שונים, והנאשם רק נתן שירותי אחסון והובלה תמורת אלפי ₪ בודדים. על כן, בהתאם לסעיף 40ט ב**חוק העונשין** - יש להתחשב לקולא ברווח הנמוך מאוד מן העבירות, בנזק הנמוך יחסית שגרמו, ובחלקו הלא-משמעותי של הנאשם בהן.
74. עוד ציינה ההגנה, כי המדינה בעצמה מעבירה סחורות לעזה, אף שידוע כי חלקן משמשות לבניית מנהרות וטילים; וכן מעבירה כספים לחמאס; כאשר מדובר בפעילות משמעותית הרבה יותר ממעשי הנאשם. לפיכך, קיים קושי בכך שהמדינה אשר בעצמה מעבירה כספים לחמאס מבקשת להטיל על הנאשם 8 שנות מאסר בשל העברת אי-אלו סחורות של מה בכך. גם בכך יש להתחשב כשיקול להפחתת העונש.
75. אשר למדיניות הענישה הדגישה ההגנה כי לא מצאה מקרה דומה בפסיקה שמאפייניו היו ברובם אזרחיים, אך העבירה ביטחונית, כמו במקרה הזה. בענייננו, לאחר שנוטלים את העוקץ הביטחוני מהעבירות, העונש המתאים הינו עונש נמוך של חודשי מאסר בלבד. אף לעניין העברת הסחורות, הפסיקה עוסקת בעבירות של מתן שירות לארגוני טרור ברמה חמורה מענייננו. לדוגמא, אפילו במקרים שבהם עורכי דין נתנו שירות לארגוני טרור, ובמקרים של הברחת חפצים עבור אסירים ביטחוניים בכלא - החמורים בהרבה מענייננו - עונש הסתכם בחודשי מאסר בודדים. כך גם בעניינם של אחרים בפרשה, נאג'י, שחיבר ויאסין; אשר על שניים מהם נגזרו עונשי מאסר של חודשים ספורים, חרף נסיבות חמורות מענייננו.
76. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה נטען כי יש להתחשב בחלוקף הזמן של מעל 5 שנים מהיום שבו הוגש כתב האישום נגד הנאשם. הפגיעה במשפחה קשה; בבחינת "מאיגרא רמא לבירא עמיקתא". במקרה זה, אין כל סיכון שהנאשם יעבור שוב עבירות מסוג זה, לאחר שבמשך תקופה ארוכה הוא משקם את חייו ועובד בחברה של בנו.
77. הנאשם אב לשלושה, כולם שירתו בצבא ואחת הבנות כרגע בשירות צבאי. המשפחה נורמטיבית לחלוטין. מעדויות ההגנה לעונש, לרבות מכתבי התודה, ניתן ללמוד כי הנאשם הוא אדם של נתינה.
78. הנאשם נעצר ביום 9.2.2015, וביום 16.3.2016 הועבר ממעצר מאחורי סורג ובריה למעצר בפיקוח אלקטרוני. מיום 15.6.2017 הנאשם משוחרר. יש להתייחס גם לתקופה שהנאשם היה עצור בפיקוח אלקטרוני, בהתאם לפסיקה. מן האמור עולה כי הנאשם היה שנה שלימה כלוא בתנאים ביטחוניים קשים, ולאחר מכן עצור תקופה ממושכת בפיקוח אלקטרוני. כמו כן, בעובדה שהנאשם, במשך שלוש שנים, שיקם את עצמו, לא נפתחו לו תיקים נוספים, והוא ניתק עצמו לחלוטין מענייני המסחר - יש כדי לשכנע שהחזרתו לכלא לא תתרום דבר. נוכח תקופת המעצר הממושכת - עונש של עבודות שירות תואם את רמת הענישה שהדגמה. על כן ההגנה מבקשת כי תיבחן האפשרות לריצוי העונש בדרך של עבודות שירות.

79. ביחס לאישומים הכלכליים טען להגנה עו"ד יובל קינן [פרוטוקול מיום 5.7.20]. בטיעוניו ציין, כי על פי הכרעת הדין - סך כל סכומי המע"מ שהועלמו לחלוטין, במובן זה שלא הונפקו חשבוניות בגין אותם סכומים, עומד על כחצי מיליון ₪. בהתייחס למס הכנסה טען, כי הגם שהעבירה מתייחסת למחזור שהועלם - לעניין העונש יש להתחשב ברווח (הכנסה שהועלמה בניכוי הוצאות), וכן בגובה המס שנגרע מהמדינה. בהקשר זה הפנה לע"פ 70/80 יחיא נ' מדינת ישראל, שבו נקבעה ההלכה כי לעניין העונש יש להתייחס להכנסה החייבת.
80. באשר לעבירות הסיוע לאחר [סעיף 117(ב) בחוק מע"מ], טענה ההגנה כי המקרה שלפנינו שונה ממרבית המקרים בפסיקה, בהתחשב בכך שבעניינו כל החשבוניות הנדונות דווחו והמס על פיהן שולם על ידי הנאשם; בעוד שבמקרים האחרים נוכח מס התשומות והתקבל כסף מאוצר המדינה, בעוד מנפיק החשבונית אינו משלם את מס העסקאות. בנוסף - מוסכם, לפחות בפרשת אכרם מוסא, שהטובין נמכרו בפועל; והוויכוח ניטש רק לגבי זהות הלקוח שמצוין בחשבונית. כלומר, המדינה לא הפסידה כסף, בניגוד למקרים אחרים שבהם הוצאו חשבוניות פיקטיביות בגין עסקאות שלא בוצעו מעולם.
81. במסגרת טענתה לאכיפה בררנית הפנתה ההגנה לעניין של מחסן לוגיסטי פוינט וחברת ענבי הנגב. פרשות אלה נחקרו כבר בדצמבר 2015, קרי: במהלך פרשת התביעה בתיק זה. מנהל ענבי הנגב הודה מפורשות שאינו מנפיק חשבוניות לאכרם יאסין אלא לסוחרים עזתיים, ובכל זאת לא הואשם בגין זאת, על אף שהוגש נגדו כתב אישום בעניין אחר. ההגנה הפנתה לחקירתו במשטרה של הנאשם בתיק של ענבי הנגב [ת"פ 8866-11-18 מדינת ישראל נ' אלרמילי, ת/1 שורות 195 - 208].
82. לוגיסטי פוינט, שגם היא הואשמה כי לא הנפיקה חשבוניות לאכרם יאסין אלא לענבי הנגב, בסופו של דבר הורשעה, בהסדר טיעון, בעבירה לפי סעיף 117א בחוק מע"מ, השונה באופן מהותי וחמורה פחות מן העבירה לפי סעיף 117ב.
83. עוד טענה ההגנה כי אין מדובר בעניינו בחשבוניות זרות במובן ה"קלאסי" הנדון בספרות המשפטית; שהרי הן הוצאו בגין עסקאות שהתקיימו בפועל; וכי גם הסוחרים של אכרם יאסין השיבו תשובות דומות לתשובות הנאשם; ועובדה זו אמורה להיחשב שיקול לקולא.
84. כמו כן, ההגנה ביקשה להתחשב בהליך האזרחי בעניינו של הנאשם [ע"מ 2996-11-15 מיכאל פרץ נ' מנהל מע"מ באר שבע (2.2.2020)] ובסנקציות שהוטלו שם; וזאת בהתאם לע"א 1497/01 עזרא הובר נ' הממונה האזורי מע"מ חיפה, פ"ד נז(5) 947, שבו נקבע כי על אף שניתן להטיל סנקציה פלילית במקביל לאזרחית - על הערכאות להתחשב זו בזו, בהתחשב בשילוש תשלום המס במסגרת ההליך האזרחי. בהקשר זה הפנתה ההגנה לערעור של הנאשם התלוי ועומד בבית המשפט העליון על פסק הדין בהליך האזרחי.
85. באשר לנסיבות המחמירות, הדגישה ההגנה שההרשעה בנסיבות מחמירות הייתה לנוכח מספר האישומים שבהם הורשע הנאשם - מעל 6 אישומים; בעוד שמבחינת הסכומים הנאשם אינו עומד בקריטריון של נסיבות מחמירות. מדובר בעניין חריג עד כי לא נמצאה הרשעה דומה.

86. בהתייחס לעבירות פשיטת הרגל והונאת הנושים, ההגנה הפנתה לדברי העד מטעם כונס הנכסים הרשמי, שהעיד כי אין מגישים כתבי אישום בעבירות כאלה, למעט מקרים ספורים וחריגים של קבלת דבר במרמה בסדר גודל של מיליונים ותרמית של צדדים שלישיים - שלא נעשו בענייננו.
87. בהתייחס להלבנת ההון, ההגנה הפנתה לכך שמדובר בסכום נמוך יחסית לעבירות האלה, ולכן גם כאן לא אותרה פסיקה בת-היקף. אף בהלבנת הון בסכומים גבוהים יותר - הפסיקה מתייחסת לעבירת המקור ולהלבנת ההון כאל "אירוע" אחד, והענישה בגינו היא על המכלול של הלבנת הון ביחד עם עבירות המקור, תוך גזירת עונשי מאסר של 4 - 11 חודשי מאסר. בהקשר זה הפנתה ההגנה לגזר הדין ב-ת"פ 18291-12-12 מדינת ישראל נ' בלווא (13.8.2018) - שם התייחסו למעשי הנאשמים בכל האישומים, כאירוע אחד ובהתאם נקבע לגביהם מתחם עונש אחד - אשר בתוכו נכלל גם האישום הכולל את עבירת הלבנת ההון וכן את עבירת המקור.
88. עוד הפנתה ההגנה לכך שהמתחמים בעבירות מס נקבעים על פי הסכומים. בענייננו, סכום המע"מ שהועלם הגיע לכחצי מיליון ₪, והסכום לפני ההעלמה היה כמיליון ₪. ההגנה הגישה טבלת פסיקה מרוכזת המשקפת מתחם של מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות עד 18 חודשי מאסר בפועל.
89. לבסוף הדגישה ההגנה כי הייתה הצדקה לניהול המשפט על ידי הנאשם גם באישומים הכלכליים, בשים לב לפער בין הסכומים בכתב האישום לבין הסכום שבסופו של דבר הנאשם הורשע בהעלמתו.
90. לסיכום ביקשה ההגנה כי הענישה תהיה חופפת לענישה בגין העבירות הביטחוניות.
91. הנאשם עצמו פנה לבית המשפט ואמר כי ייתכן שעשה דברים שלא היה צריך לעשותם, אולם הוא אינו הדמות המתוארת בכתב האישום. הוא הלן על כך שמתוך 1,000 נהגי משאיות שנכנסו למעבר ואף הם עשו מעשים דומים בנוגע להכנסת ציוד לרצועת עזה, רק נגדו בוצעה אכיפה; וכי לדעתו הדבר קרה בעקבות פניותיו הרבות לאלוף המתאם בשטחים, בנוגע להתנהלות במעבר הגבול.
92. הנאשם סיפר כי מיום שחרורו מהמעצר ניתק כל קשר עם הסוחרים העזתיים ועם המעבר לעזה. לסיכום, ביקש את התחשבות בית המשפט בתקופת המעצר הממושכת, במחיר ששילם ובניסיונו לשקם את משפחתו, וכן בקושי הרב הצפוי לו אם יוחזר לכלא.
- דיון והכרעה
- מניין ה"אירועים", לצורך קביעת מתחם העונש ההולם
93. בטרם נפנה לקביעת מתחם העונש ההולם, יש לקבוע תחילה כיצד למיין ולקבץ את העבירות, המעשים והאישומים בענייננו ל"אירוע" או "אירועים", לענין סעיף 40ג בחוק העונשין.

94. סעיף 40ג(ב) בחוק העונשין קובע כלהלן: "הרשיע בית-המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית-המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם".
95. בהתאם לסעיף זה, ולפסק-הדין המנחה - ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: "עניין ג'אבר"), הבחינה של "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית, כך שמספר עבירות שיש ביניהן קשר הדוק והן חלק ממסכת עבריינית אחת, ייחשבו לאירוע אחד.
96. בית המשפט העליון קבע מבחני עזר לצורך יישום ההלכה שנקבעה בעניין ג'אבר בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל (3.9.2015):
- "כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות 'מבחני עזר' לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו" [שם, פסקה 22 בפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג].
97. בחינה פונקציונאלית ותכליתית של כתב האישום מעלה כי יש לסווג לשני תחומים, התחום הביטחוני והתחום הכלכלי, כאשר את התחום הכלכלי מצאנו כי יש לחלק לשלושה חלקים. מכאן, שיש לראות בעבירות שבהן הורשע הנאשם ארבעה אירועים כדלהלן;
98. האירוע הראשון, העבירות הביטחוניות (אישומים 1 - 7) שבוצעו על ידי הנאשם ופגעו בביטחון המדינה ואזרחיה, אשר יש בנסיבותיהן להצביע על קשר הדוק בין העבירות הנמנות עם קבוצת אישומים זו. ממכלול עבירות אלו עולה דפוס פעולה דומה, שמטרתו לנהל פעילות עסקית לא חוקית אפילו במחיר של סיכון לפגיעה בביטחון המדינה ותוך שהנאשם מערים על הביקורת במעבר כרם שלום. כך הנאשם ניהל באופן שיטתי ומתוכנן הברחה של סחורות לרצועת עזה, ואף סחר עם תושב רצועה אשר הוגדר כמנוע סחר עם ישראל, והכל תוך זלזול בחוק ובתכליתו וביטחון המדינה.
99. האירוע השני, אישומים 10-11 הנוגעים לעבירות הכלכליות, שלגביהם שני הצדדים מסכימים כי מדובר באירוע אחד, זאת לנוכח סמיכות הזמנים, מהות העבירות והדמיון ביניהן. בהתאם לכך, יש לקבוע מתחם עונש אחד בגין כל העבירות שבהן הורשע הנאשם במסגרת שני אישומים אלה.

100. האירוע השלישי נוגע לעבירות הלבנת ההון שבהן הורשע הנאשם במסגרת אישומים 9 ו-12. לאחר בחינת הדברים, ראינו לנכון לצרף את עבירות הלבנת ההון בהן הורשע הנאשם הן באישום 9 הן באישום 12; שכן חרף השוני בעבירות המקור בשני אישומים אלה - העבירות שלובות זו בזו, בשל כך שעיקר הכסף שהולבן במסגרת אישום 9 נכלל בסך הסכום שהולבן במסגרת אישום 12. נבהיר כי מקור הכסף שהולבן במסגרת אישום 9 הוא ביחסיו העסקיים של הנאשם עם אוסאמה זוערוב, ובמשולש העסקאות אוסאמה-פוליפח-ג'יסר אלמוסתקבל. את הכנסותיו מאותן עסקאות, כמו גם מעסקאות נוספות שביצע תחת שם העוסק המורשה "פרץ רפאל", העלים הנאשם מהכנס ומנושיו במסגרת המעשים המנויים באישום 12.
101. האירוע הרביעי נוגע לעבירות על פי פקודת פשיטת הרגל וכן עבירת הונאת הנושים שבהן הורשע הנאשם במסגרת אישום 12. מדובר בעבירות שונות ונפרדות מהעבירות האחרות בהן הורשע הנאשם, ולמעט סמיכות הזמנים - אין תלות בין העבירות באישום זה לעבירות האחרות ואין ביניהן קשר הדוק. הנאשם העלים מקופת הכינוס באופן גורף את עיקר הכנסותיו, ללא אבחנה ביניהן וללא קשר למקורן האסור. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות
102. סעיף 40 בחוק העונשין מורה, כי יש לקבוע "מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה", שהוא, כאמור בסעיף 40ב, "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". סעיף 40 ממשיך ומורה כי בקביעת המתחם יש להתחשב "בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", שם מוזכרות הנסיבות שעניין מידת התכנון, שיעור חלקו של הנאשם, הנזק הצפוי והנזק שנגרם, סיבות המעשה, יכולת ההבנה של הנאשם, יכולתו להימנע מהמעשה, מצוקתו הנפשית.
- אישומים 1 - 7: העבירות הביטחוניות
103. הנאשם הורשע בכך שהעביר או ניסה להעביר, דרך מעבר כרם שלום, סחורות אשר לא התקבל עבורן התיאום הנדרש. זאת, בניגוד להוראות החוק ותוך שהוא מסכן את ביטחונה של מדינת ישראל. מעבר כרם שלום הוקם על מנת לאפשר העברת סחורות לרצועת עזה, וזאת מתוך הבנה כי מדובר בצורך הומניטרי על מנת לאפשר לתושבי הרצועה יכולת קיום, ובשל הצורך בקשר מסחרי הכרחי בין ישראל והרצועה. העברת הסחורות במעבר מתבצעת תחת בידוק ביטחוני, וזאת מתוך ידיעה כי רצועת עזה נשלטת על ידי ארגון טרור, ומשכך יש צורך בבקרה אחר הסחורות הנכנסות, כדי להגן ככול הניתן על ביטחונה של מדינת ישראל ולמנוע התעצמות ארגוני טרור. על מערך בקרה חשוב זה הנאשם הערים או ניסה להערים.
104. עיקר חומרת מעשיו של הנאשם הינה בקשר שקשר עם אוסאמה זוערוב, סוחר מעזה אשר היה מנוע סחר עם מדינת ישראל, משום שנחשד בהעברת סחורות לחמאס, ארגון המתכנן פיגועי טרור במדינת ישראל, משלח טילים ובונה מנהרות שחלקן ישמש לפעולות טרור נגד המדינה. על אף שהנאשם ידע כי אוסאמה מנוע סחר מסיבות ביטחוניות - הנאשם המשיך להעביר עבורו סחורות בדרכים שונות, תוך התעלמות מהחשש שעלולה להיגרם בכך פגיעה באזרחי מדינת ישראל.

105. אין צורך להכביר במילים על המלחמה העקובה מדם שמנהלים ארגוני הטרור ומנגד המאמץ שמנהלת מדינת ישראל נגד ארגוני הטרור והתעצמותם במישורים רבים, לרבות נגד המאמץ להתעצמות הכלכלית של ארגוני הטרור ויכולתם להשיג משאבים למימון מטרותם לפגוע במדינת ישראל ואזרחיה.

"כידוע, הדברים נכונים, ואף ביתר שאת, לגבי מדינת ישראל המנהלת מיום היוסדה מאבק מתמשך בטרור (ראו למשל פקודת מניעת טרור, שנחקקה סמוך לאחר הקמת המדינה). מאבק זה מתבצע במספר חזיתות. זה מכבר התגבשה ההבנה שהמלחמה בטרור אינה מתמצה בסיכולו של מפגע רגעים ספורים לפני שהוא מבצע את זממו. מדובר במאבק רחב שנועד לפגוע באופן תשתיתי בארגוני הטרור, במשאבים העומדים לרשותם ובפעילותם השוטפת. מאבק זה כולל אמצעים מגוונים, בהם אמצעים משפטיים..." [ע"פ 6434/15 מדינת ישראל נ' עבד אל חכים שביר (4.7.2017)].

106. עבירות אלו מקבלות מימד נוסף של חומרה בשל כך שבוצעו על ידי הנאשם אשר הינו אזרח ישראלי החב חובת נאמנות למדינת ישראל, אך נהג בה כמי שבוגד בה מבית. בהקשר זה נפנה לע"פ 1803/08 דוד שמיר נ' מדינת ישראל (09.03.2009):

"חומרת מעשיו של המערער - ועימה, חומרת הענישה הראויה - מועצמת דווקא על רקע היותו אזרח ישראלי, וכך ראה בית משפט זה את הדברים: "התקופה בה אנו חיים היא עקובה מדם, והכול, ובעיקר אלה החייבים נאמנות למדינת ישראל, מצווים לנקוט בכל אמצעי אשר עשוי לצמצם את היקפם של מעשי הטרור. לאותה מטרה מצווים גם בתי המשפט להרים את תרומתם כדי להרתיע את הרבים..." [ע"פ 2131/03 סעדי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 22.12.03), מפי השופט א' א' (לוי). ועוד: "אכן, עבירות ביטחון חמורות הן יהא מבצען אשר יהא, אך הן חמורות פי כמה כאשר מבצעהן נמנים עם אזרחי המדינה ותושביה החוברים אל הגרועים שבאויבי המדינה ומסייעים בידם לבצע פעולות טרור" (ע"פ 7314/04 אבו קישק נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 16.5.06), מפי השופט א' חיות)."

107. הברחת הסחורות, הסלקתן והעובדה שהנאשם קשר קשר עם גורמים נוספים מעלה, כי למעשיו של הנאשם קדם תכנון והן בוצעו מתוך מחשבה כיצד להערים על הבודקים במעבר. מן הראיות עולה הקשר המסועף של הנאשם, במסגרת העבירות הביטחוניות, עם גורמים מעזה ומישראל; וביניהם סמי שחיבר, עלאא עקל, נאג'י זוערוב ועוד; אשר נועד להערים על הפיקוח על העברת הסחורות, מתוך מטרה להפיק מכר רווח, כאשר הראיות חושפות שיחות טלפון ותיאומים רבים בין הגורמים.

108. כמו כן, על מנת לקדם מטרה זו, הנאשם נקט בשיטה שלפיה סידר את החומרים קודם הכנסתם למעבר באופן שיקשה על הבודקים להבחין כי הוכנסו גם סחורות שלא התקבל עיבודן תיאום כנדרש, על ידי כך שהסליק את הסחורה האסורה בתוך סחורה מותרת. הנאשם גם הוציא תעודות משלוח על שמות גורמים אחרים, על מנת להסתיר כי הסחורה מיועדת לאוסאמה זוערוב, וכל זאת כשהוא יודע כי אוסמה מנוע מלסחור עם ישראל בשל מניעה ביטחונית. הנאשם אף העביר סחורות לחברת ג'יסר אלמוסתקבל, אשר שימשה ככיסוי למעורבותו של אוסאמה, ואותה ניהל רשמית נאג'י, אחיו של אוסאמה זוערוב. כפי שהוכח, מי שניהל בפועל את ג'יסר אלמוסתקבל היה אוסאמה זוערוב, והנאשם ידע זאת, ומכאן החומרה המיוחדת במעשיו של הנאשם.

109. הנאשם התנהל בעניין זה גם מול אכרם יאסין. הנאשם ניסה להבריש סחורות לרצועה, בשיטה דומה לזו שביצע עבור אוסאמה זוערוב, תוך הסתייעות וקשירת קשר עם גורמים נוספים.
110. יוער כי ניתן לסווג את הסחורות המוכנסות לעזה לשני מינים: סחורה דו שימושית, הטעונה היתר בהתאם בחוק הפיקוח; וסחורה שאינה דו שימושית, אשר לצורך הכנסתה יש לבצע תיאום.
111. כפי שצינו בהכרעת הדין, המאשימה לא הוכיחה כי הסחורות מושא תיק זה הינן בגדר ציוד דו שימושי. עם זאת, מדובר בסחורה שיכולה לפגוע בביטחון המדינה ואזרחיה, ומכאן הנזק הצפוי להיגרם ממעשיו של הנאשם. ידוע כי ברזל, פח, צינורות ופרופילי אלומיניום שמגיעים לרצועת עזה, משמשים את ארגוני הטרור להתחמשות ולבניית מנהרות שעלולות להביא לנזק עצום, עד לכדי פגיעה בחיי אזרחים חפים מפשע, פגיעה בחיילנו ובריבונות המדינה. וכאמור, ומעבר לכך, עצם העברת סחורה "מתחת לרדאר" ובאופן בלתי מפקח ומתואם, לתוככי רצועת עזה הנשלטת על ידי ארגון טרור, נושאת בחובה סיכון בטחוני ופוגעת בערך המוגן של ביטחונם ושלומם של תושבי ואזרחי המדינה.
112. אשר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה, אכן הנאשם היווה חוליה אחת בתוך שרשרת העברת הסחורות. עם זאת, הנאשם שימש כחוליה מרכזית ומשמעותית, ולרוב אף זו אשר ביצעה או ניסתה לבצע בפועל את המשימה הסופית במעבר כרם שלום. לולא הנאשם - אותן העברות או הניסיון לביצוען לא היו יכולות להתבצע. הנאשם הוא אשר פרק את הסחורה והעמיסה על משטחים, באופן שיסתיר את הסחורות הבלתי חוקיות, והיה החוליה המקשרת אל מול אוסאמה זוערוב, אכרם יאסין וגורמים נוספים.
113. אשר לידיעתו ולמחשבתו הפלילית של הנאשם ביחס למניעה הביטחונית של אוסאמה ציינו בהכרעת הדין, כי - "הגם שמהראיות והעדויות העומדות בפנינו לא עולה כי הנאשם הוזהר בכתב או במפורש בשיחה רשמית לבל יסחר עם אוסאמה מכיוון שהוא מעביר סחורה לארגוני טרור והגם שהעדים ציינו ששוחחו עם הנאשם [צוין בטעות אוסאמה] בעניין זה והדגישו כי הדברים נאמרו לו בשיחת חולין ולא באזהרה מפורשת - לאחר שעיינו בראיות, לרבות חקירותיו של הנאשם והעדים האחרים בשב"כ ובמשטרה והתרשמנו מהעדים שהעידו בפנינו בבית המשפט, אנו קובעים כי הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחונית ושהמניעה הביטחונית היא בשל כך שאוסאמה נחשד בכך שהוא מספק סחורה לחמאס" [הכרעת הדין, עמ' 103].
114. בהכרעת הדין קבענו כי הגם שניתן לייחס לנאשם כי צפה היתכנות של העברת הסחורה לחמאס, נוכח ידיעתו כי אוסמה מנוע מלסחור עם ישראל - עדיין המדובר במודעות הרחוקה מן המאפיינים הברורים הנדרשים לצורך הרשעה בעבירה של סיוע לאויב בשעת מלחמה. היא נסמכת יתר על המידה על הלכת הצפיות ועל הלכת עצימת העיניים; וחסרה בה בוודאות הקרובה שעליה ניתן להגיד כי היא שקולה לחפץ ממשי בתוצאה. על כן, הנאשם זוכה מן העבירה של סיוע לאויב בשעת מלחמה [הכרעת הדין, עמ' 126 - 128].

115. לצד זאת, הנאשם הורשע בגין מעשים אלו בעבירות של מגע עם סוכן חוץ ואיסור פעולה ברכוש טרור, לאחר שנקבע, כי הנאשם היה מודע לביצוע העבירות, ואף היה מודע לכך שאוסאמה מנוע סחר מאחר שנחשד בהעברת סחורות לחמאס. כאן אין המדובר בעצימת עיניים אלא בידיעה של ממש; כאשר לא נדרשת הוכחה שאוסאמה בפועל העביר לחמאס את הסחורה [הכרעת הדין, עמ' 112 - 122]. על כן לא נכונה טענת ההגנה כי העבירות הללו בוצעו ביסוד נפשי של עצימת עיניים, וטענה זו אשר באה למעשה למזער את חומרת המעשים ונסיבות ביצועם, אין לקבלה.
116. אשר לסיבה שהובילה את הנאשם לביצוע העבירה [סעיף 40ט(א)(5) בחוק העונשין], ההגנה טענה כי מניעיו של הנאשם הינם כלכליים ולא ביטחוניים, ויש בכך כדי ליטול את העוקץ ממעשיו. אכן, מחומר הראיות עולה כי הנאשם לא ביצע את העבירות מתוך מטרה לפגוע במדינת ישראל ואזרחיה. עם זאת, לא ניתן להתעלם מידעו של הנאשם כי מעשיו אסורים על פי חוק, ומתוך ידיעה כי הסחר מול אוסאמה זוערוב אסור מטעמים ביטחוניים, ועל אף האמור, ובידיעה שזה מצב הדברים, הנאשם המשיך במעשיו ללא כל היסוס או מחשבה שנייה, וביצע את העבירות או ניסה לבצען. מכאן שאף אם הנאשם לא חפץ בפגיעה בביטחונה של המדינה - עדיין היה אדיש לפגיעה בה, והכל תמורת בצע כסף. נסיבות ביצוע העבירות הכלכליות
117. בנוסף לעבירות הביטחוניות, הנאשם הורשע גם בביצוע עבירות כלכליות רבות, במסגרת אישומים 9 - 12. ראשיתן של אותן עבירות הוא בתכנון המוקדם; כאשר הנאשם, פושט רגל באותה העת, החל לעבוד בעסקו של אביו, כביכול כשכיר, ובפועל כבעל שליטה מלאה בפעולות החברה, כאשר אביו כלל אינו מעורה בנעשה בעסק. באמצעות העסק, הנאשם ביצע עבירות כלכליות רבות, וגרם לגריעת מס מהקופה הציבורית בהיקף של כ-500,000 ₪, ולהעלמת הכנסות מנושיו, במסגרת הליך פשיטת הרגל, בסך כ-3,000,000 ₪ - כעולה מן הקביעות בהכרעת הדין.
118. הנאשם למעשה ניהל את עסקיו במרמה וחוסר שקיפות כלפי הרשויות לאחר שקיבל הכנסות עליהן כלל לא דיווח, הנפיק חשבוניות שאינן משקפות את העסקאות שבוצעו בפועל ואת הכל העלים מקופת הכנס, לאחר שכאמור, עבד בעסק אשר רשום על שם אביו. התמונה המצטיירת הינה של מי אשר חובות הדיווח, תשלום מס, וציות להוראות של בית המשפט, הינן בגדר המלצה בלבד מבחינתו.
119. הנאשם ביצע את העבירות בעצמו, במשך תקופה ממושכת, ללא מעורבות של אחר - תוך שעסקו של אביו נמצא תחת שליטתו המלאה והיחידה, ומבלי שהופעל עליו לחץ חיצוני כלשהו. אביו של הנאשם לא היה חלק מההליך המשפטי, ועל אף היותו הבעלים הרשום של העסק "פרץ רפאל" - הוא לא היה מעורב בניהול העסק או בעל השפעה כלשהי על הנאשם, אשר כאמור פעל בעצמו.
120. מניעיו של הנאשם לביצוע העבירות, לרבות הביטחוניות, היה בצע כסף. אותו מניע עיוור אותו וגרם לו להתעלם מהנזקים הצפויים בשל מעשיו: גריעת מס מקופת המדינה, פגיעה במערכת גביית המס, גריעת כספים מקופת פשיטת הרגל והותרת נושיו ללא יכולת להיפרע. הנאשם, כאדם בוגר ובעל ניסיון רב שנים בתחום העסקים, יכול וצריך היה לצפות את התוצאות האמורות של מעשיו. טענת הנאשם להגנה מן הצדק

121. טענותיו של הנאשם להגנה מן הצדק נבחנו על ידנו בשלב הכרעת דינו של הנאשם. לא מצאנו כי היה בטענותיו אלו כדי להביא לזיכויו. ההגנה טוענת כי, בהתאם לפסיקה, יש מקום לבחינת טענות הנאשם להגנה מן הצדק גם בשלב גזירת דינו.
122. טענת הנאשם להגנה מן הצדק נחלקת לשניים. הטענה האחת נוגעת למדיניות האכיפה במעבר כרם שלום, ביחס להברחות, כאשר עד למעצרים של המעורבים בפרשה, וביניהם הנאשם, לא ננקט כל הליך חקירתי או פלילי נגד המבריחים. החל מגל המעצרים בו נעצר גם הנאשם, בשנת 2015, הוחלט לאכוף את הנהלים במעבר בצורה שונה, וזאת ללא כל אזהרה מוקדמת.
123. הטענה השנייה נוגעת לאכיפה ברחיבה ביחס ליתר המעורבים בפרשה. ההגנה טוענת כי אחרים, שפעלו כפי שפעל הנאשם, כלל לא הועמדו לדין; או שהופלו לטובה. בכלל זה, ניתנו "הנחות", במסגרת הסדרי טיעון, לסוחרים העזתיים המעורבים בפרשה.
124. הפסיקה הכירה בכך שניתן לדון בטענת ההגנה מן הצדק בשלב גזירת העונש, אפילו נדחתה הטענה בשלב הכרעת הדין. על יישומה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק לעניין העונש נאמר בעניין ע"פ 7621/14 אהרן גוטסדינר נ' מדינת ישראל (01.03.2017), פסקה 49 בפסק דינו של כב' השופט הנדל, כלהלן:
- "אין צידוק מבחינת הדין והדוקטרינות של הגנה מן הצדק, במובן הרחב והצר, לזכות את המערערים מאחריהם בפלילים. האחריות נופלת על כתפיהם, ורק על כתפיהם, בכפוף לניתוח הפרטני בדבר חלקו של כל מערער ומערער. שונים הדברים ביחס לעניין העונש. כאן, הפגיעה בתחושת הצדק דורשת פתיחות לשמיעת הטענה ואף לקבלתה במקרה המתאים ובמידה הראויה. יש לתת ביטוי לכך אך אין להגזים. מסקנה זו עשויה להיות יפה לכל אחד מהנאשמים אך המידה תבחן נאשם ונאשם על פי מעשיו. כך דרכה של הגנה מן הצדק ביחס לעונש. אין בכוחה או אפילו באופייה להעניק פטור מלא. אף אין הכרח כי יקבע שאין להטיל עונש מסוים, דוגמת עונש מאסר בפועל. לפעמים, ההשפעה של הדוקטרינה תהיה במידת העונש. למשל, ביחס לכימות תקופת המאסר או שיעור גובה הקנס." [ראו גם ע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רפי רותם (05.05.2020), פסקה 33 בפסק דינו של כב' השופט סולברג].
125. בשאלה אם מקומה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק בשלב קביעת המתחם או בשלב גזירת העונש בתוך המתחם, בהתאם לתיקון 113 בחוק העונשין, ציין כב' השופט הנדל ע"פ 7621/14 אהרן גוטסדינר נ' מדינת ישראל (01.03.2017), פסקה 50 בפסק דינו, כלהלן:

"...יתכן וישאל השואל מה משמעותה של הגנה מן הצדק הבאה לידי ביטוי בגזר הדין, לאחר שתיקון 113 לחוק העונשין (ובפרט סעיף 40א לחוק העונשין) מאפשר לבית המשפט לשקול אף את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה בקבעו את העונש. יתרה מכך בסעיף 40ט לחוק העונשין - נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - מוזכר בסעיף 5: "הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה". סעיף 40א, שעניינו נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מופיע בתת סעיף 9: "התנהגות רשויות אכיפת החוק" וכן בתת סעיף 10: "חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה". אמנם העניין האחרון אינו נטען בענייננו אך פעמים שטענה זו מוזכרת כחלק מטענת הגנה מן הצדק. אם כך, אף בלא הגנה מן הצדק יש ובית המשפט שוקל נסיבות אלה לקולא בגזירת העונש. מהו הקשר אפוא בין טענה להגנה מן הצדק ותיקון 113 לחוק העונשין? התשובה לכך כפולה - מהותית ופורמאלית. במובן המהותי, יש חפיפה מסוימת בין שתי המסגרות והעניין מעיד על אחידות בתפיסה העונשית. מכאן נסיק שכשם שהגישה העונשית בשיטה הישראלית היא אינדיבידואלית, כך גם יישום טענת הגנה מן הצדק. ואולם לצד החפיפה החלקית, יש הבדלים מהותיים בין שתי המסגרות. החלת הדוקטרינה משמעותה היא, כפי שצינתי, שעוצמת הנסיבות העוטפות את רגע האירוע היא כזו שיש בה כדי להשפיע לא רק על הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אלא אף על מעשה העבירה עצמו. במובן הפורמאלי, הדבר בא לידי ביטוי בכך שבעוד שההתחשבות בנסיבות העבירה שאינן קשורות בביצועה, על פי תיקון 113 לחוק העונשין, עשויה להשפיע רק על גזירת העונש בתוך המתחם שנקבע; החלת הגנה מן הצדק עשויה להשפיע אף על קביעת מתחם העונש עצמו, או ליתר דיוק, על נקודת ההתחלה ואף על נקודת הסוף של התוצאה העונשית. בכל מקרה, דעתי היא כי בשל הנסיבות המיוחדות שבתיקן זה, קם בסיס לשקול תחולת ההגנה מן הצדק על גזר הדין של המערערים בהתאם לנסיבותיהם. אף קם צידוק להחיל את ההגנה במידה מסוימת במקרה המתאים. מצוידים בכלים אלה, יש להתייחס לכל מערער ומערער."

126. בעניינו, נוכח אופי הטענות של הנאשם הנוגעות לסביבת ביצוע העבירה והמצב האכיפתי, נראה כי יש מקום לדון בטענות אלו במסגרת קביעת המתחם, שכן המדובר, על פי הנתען, בטענות הקשורות לנסיבות ביצוע העבירה.

127. כאמור, דנו בטענות אלו במסגרת הכרעת הדין. ביחס למצב האכיפתי במעבר כרם שלום והנהלים הנוגעים לכך קבענו כי "... מוכנים אנו לקבל, כי אכן עולה מעדויות שונות שהמדיניות לא הייתה ברורה וסדורה עד תום, וכי גם אם היו צווים שנגעו לחומרים המותרים והאסורים בהכנסה, הרי הפרסום לא היה ברור ומרוכז באופן מיטבי, ונראה כי לאחר האירועים מושא כתב האישום, פורסמו ועודכנו הנהלים (ראה לדוגמא נוהל תיאום הכנסת סחורות לרצועת עזה בחודש יוני 2015)" [הכרעת הדין, עמ' 62].

128. התייחסות לעניין זה מצאנו גם בעניין ת"פ (מחוזי ב"ש) 7002-15 מדינת ישראל נ' אמיר אולי (10.07.2016), פסקה (8), שם ציין כב' השופט ביתן, אם כי הנסיבות שם שונות בתכלית מהתיק שלנו:

"נסיבות המקרה כאן מיוחדות. מדובר במעשה שבוצע בשנת 2013, בתקופה בה המדיניות המוצהרת והפרקטיקה הנהוגה של גורמי אכיפת החוק היתה שלא להפעיל הליכים ולא להטיל סנקציות נגד מי שניסה להבריח מישראל לעזה סחורה מפוקחת, ללא היתר, ובמקרים שפקחי הגבול תפסו סחורה כזו, הם החזירו אותה לבעליה. רק בשנת 2015 שונתה המדיניות, והמדינה החלה להגיש כתבי אישום נגד מי שניסה להבריח, או הבריח, מישראל לעזה סחורות מפוקחות או דורשות תיאום, שלא כדן."

יש לבחון טענה זו של הנאשם ביחס לשני עניינים שבהם הורשע הנאשם: האחד נוגע לעצם הסחר עם אוסאמה זוערוב; והשני נוגע להכנסת סחורות לרצועת עזה ללא תיאום כנדרש.

129. ביחס לסחר עם אוסאמה זוערוב אשר היה מנוע סחר, אין אי בהירות; שכן העיקר הוא בכך שהנאשם העביר סחורה למנוע סחר מתוך ידיעה והבנה של משמעות מעשיו. אין המדובר בטעות תמים אשר כשל בשל מדיניות האכיפה הלא ברורה; אלא במי שניצל אותה באופן ציני כדי לסחור עם מנוע סחר. מכאן שאין לקבל טענה זו ביחס לסחר מול אוסאמה זוערוב.

130. אשר להכנסת הסחורות לרצועה, כפי שקבענו בהכרעת הדין, באותן השנים שבהן בוצעו העבירות - המדיניות של גורמי האכיפה לא הייתה עקבית ונראה שלעיתים נהגו שלא להפעיל סנקציות נגד הברחות סחורה שלא כדין לרצועת עזה והסתפקו בהחזרת הסחורה שלא נעשה לה תאום מוקדם חזרה לישראל. הנהלים לא היו ברורים ולא פורסמו בצורה גלויה ומסודרת. רק בשנת 2015 שונתה מדיניות זו. עם זאת, כפי שצוין בהכרעת הדין, מהתנהלותו של הנאשם עלה בבירור כי הוא היה מודע לכך שמעשיו אינם חוקיים. הוא פעל בכוונה להערים על הבודקים במעבר, קשר קשר עם גורמים נוספים, וברור שביצוע העבירות לא נבע מחוסר הבנה או ידיעה. מוכנים אנו לקבל כי יש משקל לטענה זו לעניין העבירות הנוגעות להכנסת הסחורות דרך המעבר ללא תיאום, בשל אותו חוסר בהירות; אם כי משקלה של טענה זו נמוך מאוד שכן הנאשם ביצע את האמור מתוך מודעות וכוונה להערים על הבודקים. עניין זה הינו בשולי העבירות הביטחוניות שבהן הורשע הנאשם, כאשר עיקר החומרה נעוץ בסחר עם אוסאמה זוערוב.

131. אשר לטענת ההגנה של אכיפה בררנית ביחס לאחרים בפרשה, נפנה לדברים שנאמרו ברע"פ 3823/19 פלוני נ' המחלקה לחקירות שוטרים (02.10.2019):

"אכיפה בררנית מתרחשת כאשר במקרים דומים וללא טעם טוב להבחנה, הדין נאכף נגד אחד אך אינו נאכף נגד אחר. כלומר, יש להוכיח הפליה - יחס שונה לנאשמים שאין ביניהם הבחנה רלוונטית. אכן, שיקול דעת רשויות התביעה האם להעמיד לדין צריך להיות מופעל באופן שוויוני. ההלכה הפסוקה קבעה כי שוויון זה - "אינו טכני. פרשות נבדלות זו מזו במאפייניהן ובנסיבותיהן, והדין וההלכה הפסוקה מתירים לרשויות מרחב תמרון נכבד בהיבטים הנוגעים לאכיפה הפלילית... בדל"ת אמות שיקול דעת זה, עשויה הרשות לבכר להימנע מלהעמיד לדין אדם זה או אחר מטעמים טובים וענייניים. התביעה יכולה להביא בגדר שיקוליה שיקולים שונים הנוגעים לאינטרס הציבור; לשאוף למקד את אכיפתה במקרים חמורים; ושיקולים נוספים כיוצא באלה. סדרי עדיפויות באכיפה הם שיקול לגיטימי... על כן, אכיפה בררנית אינה היפוך של אכיפה מלאה. למעשה, בשל מחסור אינהרנטי במשאבים אנושיים וחומריים, אכיפה מלאה אינה מעשית ואינה אפשרית. הבעיה באכיפה הבררנית אינה טמונה אפוא בהיותה חלקית, אלא בפגמים הקשורים בהפעלת שיקול הדעת של רשויות האכיפה" (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ, בפס' 29 (10.9.2013) (להלן: עניין פרץ). ההדגשות הוספו)."

132. במקרה זה, ההגנה לא הצליחה להראות כי אכן ננקטה כלפי הנאשם מדיניות מפלה ביחס לאחרים בפרשה. ביחס לאלו אשר נטען לגביהם כי כלל לא הועמדו לדין, לא ידוע מהם שיקוליה של המאשימה באי-העמדתם לדין, ומהן הראיות אשר עמדו בפניה בעניינם. ההגנה לא הוכיחה, אפוא, כי שיקולי התביעה היו פגומים. אשר לאחרים בפרשה אשר הועמדו לדין - לא התרשמנו כי נעשו להם "הנחות" לא ראויות. לגבי חלקם, עונשם נגזר במסגרת הסדרי טיעון, ושיקולי המאשימה לגביהם אינם ידועים לנו; מה גם שהם אינם אזרחים ישראלים ואינם חבים חובת נאמנות למדינת ישראל. יצוין כי ישנם נאשמים נוספים אזרחים ישראלים שהועמדו לדין באותה פרשה ובהאשמות דומות, ומשפטם עדיין מתנהל. הערכים שנפגעו מביצוע העבירות

133. הנאשם במעשיו פגע בביטחונה של מדינת ישראל ואזרחיה. הנאשם אף פגע בריבונותה של מדינת ישראל עת ניסה לרמות את מנגנוני הביטחון והאכיפה, לצורך הברחת סחורות ללא קבלת אישור מהגורמים המוסמכים לכך. הנאשם לא הסתפק אך בהכנסת סחורות לרצועת עזה ללא תיאום, אלא אף ביצע זאת עבור מי שהיה מנוע סחר; ועל כן חמורים מעשיו של הנאשם שבעתיים. חומרתם של מעשים אלו גוברת על רקע התקופה שבה בוצעו העבירות - לאחר מבצע צוק איתן. בתקופה זו ספגו ארגוני הטרור בעזה פגיעה קשה, ועשו ככל יכולתם כדי להתחמש ולהתחזק על מנת לפגוע באזרחי ישראל, בין היתר על ידי בניית מנהרות וצבירת תחמושת. לשם כך נדרשו לארגוני הטרור משאבים שאותם ניסו להשיג גם דרך העברתם בעורמה במעבר כרם שלום.
134. הנאשם במעשיו אף פגע בתושבי הרצועה בכך שחיבל בנוהל הספקת הסחורות ובקיומם ההומניטרי של תושבי הרצועה שנסמכים על התנהלותו התקינה של המעבר. הפגיעה באה לידי ביטוי גם בפן המסחרי אשר חשוב לשני הצדדים.
135. עבירות המס פוגעות במנגנון גביית המס ובערך השוויון, שכן כאשר אחד מתחמק - נטל ההוצאה הציבורית מתחלק באופן בלתי שוויוני על האחרים.
136. הערכים המוגנים הנפגעים בעבירות פשיטת הרגל הינם פגיעה באמון הציבור בבתי המשפט ובהסדר פשיטת הרגל, פגיעה בערך השוויון בחלוקה בין הנושים, ופגיעה בביטחון במתן הלוואות ואשראי שהם חיוניים לקיומו של מסחר תקין.
137. הלבנת הון פוגעת ביכולת לאתר את עבירות המקור ולהילחם בהן, שכן הסתרת פירות העבירה מטשטשת את עקבותיה.
138. מדובר בעבירות חמורות בעלות פוטנציאל פגיעה רחב. כמו כן, מדובר במעשים רבים אשר בוצעו במשך תקופה משמעותית ומתמשכת. מנגד, הסכומים אשר הועלמו, באופן יחסי לעבירות מסוג זה, לא היו גבוהים במיוחד. לפיכך יש לומר שהפגיעה בערכים המוגנים האמורים הייתה בינונית.
- מדיניות הענישה הנהוגה
- מדיניות הענישה בעבירות הביטחוניות - אישומים 1 - 7:
139. נקדים ונציין, כי בחינת מדיניות הענישה בעבירות אלו מעלה כי אין מקרה אחד אשר דומה לאחר. יש ליתן את הדעת לנסיבותיו של כל מקרה, ולכך שבחלק מהמקרים - גזירת הדין נעשתה לאחר הסדר טיעון, שנסיבותיו אינן ידועות לנו.

140. ב-ת"פ 37117-02-15 מדינת ישראל נ' משראוי (28.1.2016) - הנאשם, תושב רצועת עזה, הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של מגע עם סוכן חוץ לפי סעיף 114(א) בחוק העונשין, מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת לפי סעיף 85(1)(ג) בתקנות ההגנה [שעת חירום] (9 עבירות), איסור פעולה ברכוש טרור לפי סעיף 9(א)(1) בחוק איסור מימון טרור (10 עבירות) וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 בחוק העונשין. וזאת, בגין עבירות שביצע בין השנים 2005 - 2015. הנאשם מכר וסיפק ציוד חשמלי והנדסי לפעילי חמאס. נקבע כי הנאשם ידע כי מדובר בפעילי חמאס וכי הארגון יעשה בו שימוש למטרות טרור. בית המשפט השית על הנאשם 4.5 שנות מאסר וקנס בסך 100,000 ₪. יש לאבחן עניין זה מענייננו בכך שמדובר במי שאינו אזרח ישראלי ואינו חב חובת נאמנות למדינת ישראל. כמו כן, מדובר בהברחה ממצרים לרצועת עזה ולא מישראל לרצועה.
141. ב-ע"פ 4143/17 מחמד עאבד נ' מדינת ישראל (13.08.2018) - המערער, עורך דין במקצועו, הורשע לאחר ניהול הוכחות בגין העברת מסרים בין אסירי חמאס השוהים בבתי כלא שונים בישראל, ובין אסירי חמאס וגורמי חוץ. כמו כן, הוא הורשע בעבירות כלכליות הקשורות לתמורה הכספית שקיבל עבור פעולותיו. המערער הורשע בעבירות של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת; מגע עם סוכן חוץ; איסור פעולה ברכוש טרור; ועבירות מרמה והלבנת הון. על המערער הושת עונש הכולל, בין היתר, 7.5 שנות מאסר, קנס בסך של 50,000 ₪, וכן חולטו כספים שנתפסו בביתו ובחשבון הבנק שלו. בית המשפט העליון הפחית את עונש המאסר ל-5.5 שנים (יתר רכיבי העונש נותרו על כנם).
142. ב-ע"פ 3968/16 אחמד צעדי נ' מדינת ישראל (7.7.2016) - בית המשפט העליון הפחית את עונשו של המערער מ-32 חודשי מאסר ל-21 חודשי מאסר, וביטל את הקנס שהושת עליו. המערער היה מעורב בשלושה מקרים של הברחת טובין ממצרים לעזה עבור החמאס - 2,000 ליטר סולר ו-30 פחים של פיברגלס נוזלי. המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של מגע עם סוכן חוץ, 3 עבירות של שירות להתאחדות בלתי מותרת, 2 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (מתן שירות), 2 עבירות של איסור פעולה ברכוש טרור וסיוע לעבירה של איסור פעולה ברכוש טרור [פסק דינו של בית המשפט המחוזי ראו ת"פ (מחוזי ב"ש) 27227-02-15 מדינת ישראל נ' אחמד צעדי (20.10.2015)]. יצוין כי במקרה זה, בשונה מענייננו, מדובר על מי שהיה תושב רצועת עזה ולא אזרח ישראלי, וההברחה הייתה ממצרים לרצועת עזה ולא מישראל לרצועה.
143. ב-ע"פ 8998/16 פלוני נ' מדינת ישראל (18.1.2017) - בית המשפט העליון הפחית את עונשו של המערער מ-40 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר, והותיר בעינו קנס בסך 50,000 ₪. המערער, תושב רצועת עזה בעל אישור כניסה לישראל לצורך עסקיו, הורשע במסגרת הסדר טיעון במתן שירות להתאחדות בלתי מותרת ועשיית פעולה ברכוש אסור למטרות טרור. עיקר העבירות שביצע היו בגין העברת ברזל לעזה מתוך ידיעה כי הוא מיועד לחמאס. גם בהקשר זה יצוין כי מדובר במי שאינו אזרח ישראלי, בניגוד לענייננו.
144. המאשימה הסתמכה בין היתר על ת"פ 8024/08 מדינת ישראל נ' גליואת סייד (1.12.2008) - בו הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בקשירת קשר לביצוע עוון, קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, סיוע להעביר לשטחי הרשות ציוד דו שימושי מפוקח ועשיית מעשים מטעים. הנאשם שם קשר קשר עם אחרים, וביניהם תושב הרצועה, להעביר לעזה כמות גדולה של אשלגן חנקתי, שממנו ניתן ליצר חומר נפץ והעברתו לעזה אסורה, על ידי הטעיית הגורמים במעבר כי מדובר בקמח. יצוין כי הסדר הטיעון כלל הסכמה עונשית לפיה המאשימה תגביל עצמה לעונש של עד 31 חודשי מאסר (לתיק זה צורף תיק תעבורה של נהיגה בזמן פסילה) על הנאשם נגזרו 28 חודשי מאסר ועל שותפו נגזרו 44 חודשי מאסר וכן קנס של 5,000 ₪, (לגבי השותף הדבר היה במסגרת הסדר טיעון סגור) [ת"פ 8023/08 מיום 1.12.2008]. יש לאבחן מקרה זה מענייננו בכך שמדובר בעונש אשר ניתן במסגרת הסדר טיעון סגור, וכן כי בענייננו הנאשם הורשע בריבוי עבירות, וכן בעבירה חמורה של מגע עם סוכן חוץ, אם כי על פני הדברים מהות החומר אשר משמש להכנת חומרי נפץ, יש בה פן מסכן יותר.

145. תפ"ח 36121-03-17 מדינת ישראל נ' מורתג'א (15.7.2018) הינו מקרה חמור של חברות בארגון החמאס ופעילות להשגת מטרותיו, ונסיבותיו חמורות מענייננו. הנאשם השתתף בלימודים אסורים, צעדות והפגנות של החמאס ונשבע לו אמונים. במבצע צוק איתן רכש, מימן והעביר, לחמאס ולארגונים דומים, 7,000 מנות לנזקקים, חליפות צבאיות לאימון, בריכה לאימון ועוד. על הנאשם נגזרו 9 שנות מאסר (ללא קנס), במסגרת הסדר טיעון שבו עתרו הצדדים לעונש זה במשותף.
146. ב-ת"פ (י-ם) 34838-01-14 מדינת ישראל נ' ח'ליל גזאוי (14.12.2014) - הנאשם הורשע בחברות בארגון הטרור של חמאס, וכן באיסור פעולה ברכוש למטרות טרור. פסק הדין מתייחס לפעילות ביטחונית ומעורבות פעילה בחמאס. על הנאשם נגזרו 40 חודשי מאסר וקנס בסך 200,000 ₪. יש לאבחן מקרה זה מענייננו, שכן המדובר בתושב ישראל אשר אינו אזרח ישראל וכן המדובר בעונש אשר ניתן במסגרת הסדר טיעון. כמו כן, אף שהיה חבר בארגון החמאס, תרומתו הייתה בסיוע וסעד ולא במערך הלחימה כאשר בענייננו מדובר במי שעסק בהברחה שיטתית של ברזל תוך סחר עם מי שמנוע.
147. ב-ת"פ 8321-04-14 מדינת ישראל נ' מדחת מוחמד ורחאב שירין מחמד (7.3.2016) דובר על העברת כספים לאסירים ביטחוניים מארגון החמאס ותשלום לעורכי דין המייצגים אותם. מקרה זה אינו רלוונטי לענייננו.
148. ההגנה מצידה הפנתה אף היא למספר פסקי דין. ב-ת"פ 7002-15 מדינת ישראל נ' אולי (10.7.2016) שאזכר לעיל - הנאשם קשר קשר עם אדם נוסף להעביר לשטח הרצועה ללא היתר 20 קרטונים של דבק אפוקסי (חומר דו שימושי) וסיליקון האסור ללא תיאום. אותו אדם נוסף הסליק את החומרים הללו בתוך סחורה לגיטימית כדי להסתירם. הבודקים לא גילו זאת והמשאית נכנסה לרצועה. הנאשם הורשע בהסדר טיעון בעבירה של קשירת קשר לפשע ובעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. בית המשפט גזר על הנאשם 4 חודשי מאסר וקנס בסך 5,000 ₪. הודגש כי עונש זה הוטל על רקע מדיניות אי-האכיפה שנהגה אז. המדובר במקרה חמור פחות מענייננו. מדובר בעונש שנגזר במסגרת הסדר טיעון; העבירות בהן הורשע קלות יותר; לא מדובר בריבוי עבירות וגם לא בסחר עם מנוע ביטחוני.
149. ב-ת"פ 40172-05-15 מדינת ישראל נ' עגלוני (15.7.2019) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בשתי עבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות); שתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; קשירת קשר לעוון (העברת ציוד ללא היתר) ובניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון. נקבע כי הנאשם בשני מקרים יחד עם הקושרים הסליק אלקטרודות לריתוך המשמשות לייצור אמצעי לחימה בין לוחות שיש. הבודקים גילו את האלקטרודות. בית המשפט קבע מתחם בין 6 ו-18 חודשי מאסר והשית על הנאשם 10 חודשי מאסר וקנס בסך 20,000 ₪. יצוין כי במקרה זה מדובר בעבירות פחות חמורות מענייננו ובשני מקרים בלבד.
150. ת"פ 35009-01-15 מדינת ישראל נ' חכים שביר (21.9.2015) - שביר ואחר קשרו קשר להכניס לרצועה 541 חבילות כבלי פלדה ללא ההיתר הנדרש. שביר והאחר הגו תוכנית לפיה האחר יסליק את הכבלים בתוך מוצרי החשמל כדי שהבודקים לא יבחינו בכבלים. שביר הורשע בקשירת קשר לעוון ובניסיון להפרעה לעובד ציבור. בית המשפט המחוזי השית על שביר 5 חודשי מאסר, ובית המשפט העליון דחה את הערעור. על האחר נגזרו 100 ימי מאסר (החופפים את מעצרו) וקנס בסך 400,000 ₪ [ת"פ 2712-02-15]. גם בעניין זה מדובר בעבירות קלות יותר מענייננו.

151. ת"פ 49187-12-11 מדינת ישראל נ' דני אוחנה (17.8.2015) - עוסק בהברחת טלפונים ניידים לכלא, עוד בטרם תוקן החוק, ואינו רלוונטי לענייננו. גם ת"פ 37431-09-16 מדינת ישראל נ' דלאל אלהווא (9.2.2017) - אינו רלוונטי לענייננו, שכן עניינו בנאשמת שקיבלה כספים מהחמאס עבור משפחתה ואף תרמה לקנטינה עבור אסירי חמאס. ע"פ 4359/18 מדינת ישראל נ' עומר אכסאפי (16.5.2019) אינו רלוונטי אף הוא, שכן הוא עוסק בהעברת מסרים בין אסירים ביטחוניים וארגוני טרור על ידי עורכי דין.
152. בהקשר זה נתייחס אף לעונשם של אחרים בפרשה. עם זאת, נדגיש כי בשונה מהנאשם, אשר ניהל הליך ארוך - עונשם של האחרים נגזר בהסדר טיעון, כאשר שיקולי המאשימה אינם ידועים לנו. מעבר לכך, שם מדובר בסוחרים עזתיים, החיים בטרטוריה הנשלטת על ידי ארגוני טרור ואינם חבים כל חובת נאמנות למדינת ישראל; לעומת הנאשם, אזרח ישראלי החב נאמנות למדינת ישראל. מעשי הנאשם חמורים יותר, אפוא; מה גם שבניגוד למצוינים מטה הוא הורשע גם במגע עם סוכן חוץ.
153. ת"פ 31744-03-15 מדינת ישראל נ' סאמי שחיבר (8.7.2015) - הנאשם הורשע בהסדר טיעון בשותפות להברחת מלט וחצץ ממצרים לרצועה באמצעות מנהרות, עבירה לפי פקודת המכס. בית המשפט השית על הנאשם 70 ימי מאסר וקנס בסך 100,000 ₪. יצוין כי אף שסאמי שחיבר מוזכר בכתב האישום בענייננו - העניין שבו הורשע אינו קשור לאישומים כאן. כמו כן, סאמי שחיבר אינו אזרח ישראלי; מדובר בהברחה ממצרים ולא מישראל וגזר הדין ניתן בהסדר טיעון.
154. ת"פ 46659-02-15 מדינת ישראל נ' אכרם יאסין (15.12.2015) - אכרם יאסין הורשע בהסדר טיעון בניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון ובניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. אכרם יאסין ניסה להעביר 300 ק"ג צינורות אלומיניום, תוך יצירת מצג כי המשאית מובילה רק סחורה מותרת; העביר לרצועה פרופילי אלומיניום המותרים להכנסה כשבתוכם מוסלקים פרופילי ברזל האסורים בהכנסה ללא היתר (אישום שישו בענייננו); והעביר חלקי גנרטורים הטעונים היתר (אישום שביעי בענייננו). בית המשפט קבע מתחם בין 3 ו-9 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 87 ימי מאסר וקנס בסך 100,000 ₪. המדובר בעבירות חמורות פחות מבענייננו שכן אין המדובר במי שהוא אזרח ישראלי, במספר קטן יותר של מקרים; אכרם יאסין לא הורשע במגע עם סוכן חוץ, והעונש ניתן לאחר הודאה ובהסדר טיעון.

155. תפ"ח 4091-03-15 מדינת ישראל נ' נאג'י זוערוב (8.2.2017) - כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, נאג'י הוא אחיו של אוסאמה זוערוב. אוסאמה המשיך בפעילות העסקית שלו לאחר שהדבר לא הותר לו בשל מניעה בטחונית, באמצעות חברת ג'יסר אלמוסתקבל אשר הייתה רשומה כשייכת לנאג'י. נקבע כי נאג'י רכש, באמצעות החברה, ברזל מחברת פולירון שבבעלות ציון בן חמו; ברזל מיורם אלון וחברת איירון סנטר; ומיכאל פרץ (הנאשם בעניינו) מכר לאוסאמה, במספר הזדמנויות, צינורות ומוצרי ברזל נוספים. באישום נוסף צוין כי אוסאמה מכר בשותפות עם נאג'י לפעיל חמאס, לוחות ברזל; ובאמצעות נהג העביר לוחות ברזל למוצב אימונים של חמאס, כאשר לוחות אלו היו מיועדים לעשיית דלתות למוצב. נאג'י הורשע בקשירת קשר לפשע (איסור פעולה ברכוש טרור); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; איסור פעולה ברכוש טרור ואיסור בפעולה ברכוש למטרות טרור. בית המשפט גזר על נאג'י 30 חודשי מאסר וקנס בסך 250,000 ₪. הערעור לבית המשפט העליון נדחה. גם בעניין זה יצוין כי מדובר במי שאינו אזרח ישראלי, העונש ניתן בהסדר טיעון ולנאשם בעניינו מיוחסות עבירות נוספות מלבד אלה הקשורות לנאג'י ולחברת ג'יסר אלמוסתקבל.
156. לסיכום סקירת הפסיקה בעבירות הביטחונית, נאמר כי מעשי הנאשם התאפיינו בהעברת חומרים וציוד לרצועה שהיה בהם סיכון לסיוע לחמאס למטרות טרור. בכך יש משום חומרה רבה ובמיוחד כשמדובר באזרח ישראלי שחי בעוטף עזה ואשר גם הוזרז שאין לסחור עם אוסאמה שמנוע ביטחונית לסחור עם ישראל, ולמרות האזהרות המשיך לסחור כאמור בעורמה לשם בצע כסף. בכך עניינו חמור יותר מחלק מהמקרים שנסקרו לעיל, בהם דובר בתושבי עזה או בהסדרי טיעון. מצד שני, הנאשם לא עסק בסיוע ישיר לטרור וגם זוכה מהעבירה של סיוע לאויב במלחמה.
157. לאור המקובץ; נוכח חומרתם של מעשי העבירה שבהם הורשע הנאשם והנסיבות הכרוכות בביצועם; מחמת חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם; ובהתאמות הנדרשות מהבדלי החומרה בין המעשים שנדונו בפסיקה הנזכרת לבין עניינו - מתחם העונש ההולם לאישומים 1 - 7 הוא בין 4 ו-7 שנות מאסר בפועל וקנס עד 300,000 ₪.
- מדיניות הענישה הנהוגה - עבירות כלכליות
158. בהתייחס לעבירות כלכליות נאמר:
- "בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי כשמדובר בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה רע"פ 522/82 עזאם נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(4) 511, 414; ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, נח(3) 721, 727; ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 217-218). בית משפט זה אף קבע, כי העונש ההולם עבירות פיסקאליות הוא עונש מאסר אשר ירוצה מאחורי סורג ובריח, וכי אין להסתפק בעבודות שירות. כך למשל, החלטתי ברע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל (לא פורסם), אשר עסק באי הגשת דוחות במועד: "... כאשר עסיקנן בעברייני מס, אשר תקוותם היא להפיק רווח כספי, חשוב להטיל לצד הקנס, גם עונש של מאסר בפועל למען ידע העבריין שאין החוטא יוצא נשכר" (ההדגשה הוספה - ס' ג') [רע"פ 3873/07 עאזר בושנאק נ' מדינת ישראל (17.10.2007), עמ' 3].
- מדיניות הענישה באישומים 10-11 - ניהול ספרים שלא כדין והעלמת מס חשבוניות כוזבות

159. ב-ע"פ 7696/14 גבריאלי נ' מדינת ישראל (11.2.2015) המערער וחברות בניהולו העלימו הכנסות ומס בהיקף של כ-3 מיליון ₪. בשל כך הורשע המערער על פי הודאתו בהסדר טיעון, בארבעה אישומים בעבירות על חוק העונשין בגין ניהול משחקי הימורים; וכן בעבירות כלכליות - שתי עבירות לפי סעיפים 220(1) ושתי עבירות לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) ביחד עם סעיף 117(ב)(1) ועוד שתי עבירות לפי סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ. בית המשפט גזר עליו 12 חודשי מאסר וקנס בסך 250,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו, בקבעו כי בית המשפט קמא התבסס על עובדות שהמערער לא הודה בהן. בית המשפט העליון התחשב גם בהימשכות ההליכים - כעשר שנים חלפו מביצוע העבירות עד תחילת שמיעת הראיות - והפחית את עונשו ל-9 חודשי מאסר לריצוי בפועל.
160. ב-ע"פ 20875-06-14 ניסים יוגב נ' מדינת ישראל (28.9.2014) המערער הנפיק חשבוניות על שם חברות שונות שאינן בבעלותו או בניהולו ומבלי שהיה רשאי להוציאן, במטרה להתחמק מתשלום המס הגלום באותן חשבוניות בסך 531,384 ₪. בשל מעשים אלו הורשע ב-162 עבירות של שימוש במרמה או תחבולה במטרה להתחמק ממס, לפי סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ. הנאשם נידון ל-14 חודשי מאסר וקנס בסך 30,000 ₪, ובית המשפט המחוזי דחה את ערעורו.
161. ב-רע"פ 5624/15 בראונר נ' מדינת ישראל (15.11.2015) המערער הורשע, על פי הודאתו בהסדר טיעון, במסירת ידיעה כוזבת או דו"ח הכולל ידיעה כאמור, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(ב)(1) ביחד עם סעיף 117(ב)(3) וסעיף 119 בחוק מע"מ; ניכוי מס ללא מסמך כדון, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(5) בצירוף סעיף 117(ב)(3) וסעיף 119 בחוק מע"מ; שימוש במרמה או תחבולה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(8) בצירוף סעיף 117(ב)(3) וסעיף 119 בחוק מע"מ; הכנה וקיום פנקסי חשבוניות ורישומים כוזבים, לפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה; ושימוש בכל מרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה. המערער הסיר את המחדל במלואו והביע חרטה בלתי מסויגת על מעשיו. בית המשפט גזר עליו 9 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו ובית המשפט העליון דחה את בקשתו לרשות ערעור.
- עיקר הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה
162. ב-ת"פ 3780/97 מדינת ישראל נ' אבו מדיעם (29.2.2012) הנאשם הורשע, בהסדר טיעון, בניכוי מס תשומות מ-26 חשבוניות פיקטיביות בסך 668,857 ₪, הנפקת שלוש חשבוניות מס בסך 54,380 ₪ והנפקת 13 חשבוניות מס שסך המע"מ מהן 74,821 ₪, לאחר שהציג עצמו כבעליה של חברה שלא הייתה בבעלותו. בשל כך, הורשע בביצוע 26 עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין; 25 עבירות של מסירת דיווח כוזב מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס; 3 עבירות של הוצאת חשבונית מס מבלי לבצע עסקאות ו-13 עבירות של הוצאת חשבונית מס, מבלי שהיה זכאי להוציאן, מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס. בית משפט השלום גזר על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 40,000 ₪. בית המשפט המחוזי הפחית את העונש ל-18 חודשי מאסר, בנונתו משקל רב לחלוף הזמן, והדגיש כי הימשכות הליכים תקופה ארוכה כל כך אינה רק באחריות הנאשם [עפ"ג 2369/03/12].

163. ב-עפ"ג 34377/01/19 חליל אלכתנאני נ' מדינת ישראל (1.5.2019) המערער הורשע ב 30 עבירות של מסירת דיווח כוזב במטרה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ, לאחר שהגיש 30 דוחות תקופתיים שכללו ידיעות כוזבות בדבר היקף עסקאותיו, שמהם השמיט 131 חשבוניות מס בגין עסקאות שערך. סך המס באותן חשבוניות היה 745,612 ₪. בית המשפט גזר עליו 11 חודשי מאסר וקנס בסך 35,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תחתיו. בין היתר נלקחה בחשבון העובדה שהמערער לא הסיר את מחדליו. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור.
164. ב-עפ"ג 13275-08-17 מדינת ישראל נ' דבליו אצ' סי.סי טכנולוגיות בע"מ ואח' (1.2.2018) הנאשמים, חברה ומנהלה, הורשעו ב-115 עבירות של ניכוי מס ללא מסמך לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ וב-21 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת לפי סעיף 117 (ב) בחוק מע"מ. סך המע"מ בחשבוניות בגין הורשע היה 281,404 ₪. בית המשפט גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, וקנס בסך 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה והחמיר את עונשו של הנאשם ל 10 חודשי מאסר וקנס בסך 40,000 ₪; על אף ההתחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם, הסרת חלק נכבד מהמחדל וחלוקף הזמן מביצוע העבירות.
165. ב-רע"פ 1890/08 יגרמן נ' מדינת ישראל (28.10.2008) הורשע המערער בהתחמקות מתשלום מס בסך 982,948 ₪. המערער רכש חשבוניות וניכה באמצעותן מס תשומות - עבירות לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ; חלקן בנסיבות מחמירות לפי סעיף 117(2)(3) בחוק ע"מ. לאחר שהתקבל ערעור המשיבה בבית המשפט המחוזי, נגזרו על המערער 30 חודשי מאסר וקנס בסך 300,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את בקשת הערעור ואישר את הכרעת הדין וכן את עונשו של המערער.
166. ב-רע"פ 1634/10 סופה שמירה בע"מ נ' מדינת ישראל (23.6.10) השתמשו המערערים בחשבוניות פיקטיביות לניכוי מס תשומות בסך 874,053 ₪. נגזרו עליהם 20 חודשי מאסר וקנס בסך 20,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על גזר הדין ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.
167. ב-רע"פ 5718/05 אוליבר נ' מדינת ישראל (8.8.2005) המערער הורשע, על פי הודאתו בהסדר טיעון במהלך שמיעת ההוכחות, בשימוש בחשבוניות כוזבות לניכוי מס תשומות, במסגרת חברה בניהולו. הוא הורשע ב-40 עבירות של ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ, ובהעלמת מס בסך כולל של 900,000 ₪. בהסדר הטיעון סוכם על עונש של 6-9 חודשי מאסר ותשלום חוב בסך כחצי מיליון ₪. לאחר שהחוב האמור לא שולם, בית משפט השלום גזר על הנאשם 36 חודשי מאסר וקנס בסך 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו וקבע כי דין חשבונית זרה כדין חשבונית פיקטיבית, נסיבות חייו של המערער אינן מצדיקות קבלת הערעור וכן כי המערער לא שילם כל סכום מתוך חובו והפיק תועלת מהסדר הטיעון במחיקת האישומים נגד אשתו, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.
168. המאשימה הפנתה גם ל ע"פ 20875-06-14 ניסים יוגב נ' מדינת ישראל (28.9.2014), שנזכר לעיל. עיקר הפסיקה שאליה הפנתה ההגנה

169. ב-ע"פ 43320-05-16 מדינת ישראל נ' תייסיר חסארמה (24.11.2016) המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות רבות של הכנת פנקסי חשבוניות כוזבים וקיומם לפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה, ושימוש במרמה, ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה. המערער לא דיווח כדין על הכנסותיו מעבודתו בשווי 5,815,835 ₪, השתמש בחשבוניות מס של חברות שאין לו קשר אליהן וכן מכר חשבוניות פיקטיביות שהופקו בידי חברות שאינן בבעלותו. סכום החשבוניות היה 1,013,027 ₪. סך המס שממנו השתמט המערער היה 330,000 ₪. הנאשם החל בהסרת המחדל. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי עבודות שירות וקנס בסך 50,000 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המדינה על קולת העונש, בנותנו משקל רב להסרת המחדל במלואו על ידי הנאשם, וציין כי מדובר בעונש מקל במידת מה עם המערער.
170. ב-ע"פ 43832-10-13 שאול נ' מדינת ישראל (17.2.2014) המערער לא דיווח כדין על הכנסות בסך כחמישה מיליון ₪, והורשע ב-5 עבירות לפי סעיף 220(1) בפקודת מס הכנסה. בית המשפט גזר על המערער 12 חודשי מאסר וקנס בסך 80,000 ₪. בית המשפט המחוזי הקל בעונש המאסר והעמידו על 6 חודשי עבודות שירות. בית המשפט התחשב בחלופי הזמן מביצוע העבירות (14 שנים) ובעיקר ממועד גיליון עד מועד הגשתו של כתב האישום (7 שנים); בכך שסך חוב המס לא הובהר ובמחלת המערער.
171. ב-רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל (20.11.2013) המערער העלים מס בסך 280,000 ₪ והכנסות בסך כ-2.6 מיליון ₪. בשל כך הורשע בעבירות לפי סעיף 220(2) בפקודת מס הכנסה. בית משפט השלום נתן משקל רב יותר לסכום המס שהועלם מאשר לסכום העסקאות, התחשב בהסרת המחדל על ידי המערער בגילו ובמצבו הבריאותי והכלכלי, וגזר עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וקנס בסך 25,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע שהמאסר ירוצה מאחורי סורג ובריה ולא בעבודות שירות, ובית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור. הנימוק המרכזי להקלה היה הסרת המחדלים ומצב בריאותו של הנאשם, ששניהם אינם מתקיימים בעניינו של הנאשם שבפנינו.
172. ב-רע"פ 7814/05 שוב נ' מדינת ישראל (24.1.2006) המערער, עו"ד ואיש עסקים, הורשע, ביחד עם אחרים, בעבירות לפי סעיף 220 בפקודת מס הכנסה [3 עבירות לפי סעיף 220(1), 2 עבירות לפי סעיף 220(2), 3 עבירות לפי 220(5)], וכן בעבירה לפי סעיף 423 בחוק העונשין; בשל אי דיווח על הכנסות ונכסים, בשווי של למעלה מ-2,000,000 ₪ בית משפט השלום גזר על המערער 9 חודשי מאסר וקנס בסך 100,000 ₪. בית המשפט המחוזי הפחית את עונש המאסר ל-6 חודשי עבודות שירות והגדיל את הקנס לסך 1,000,000 ₪. בית המשפט העליון אישר את העונש.
173. ההגנה הפנתה גם ל-ע"פ 7696/14 גבריאלי נ' מדינת ישראל (11.2.2015) ול-רע"פ 5624/15 בראונר נ' מדינת ישראל (15.11.2015) שנזכרו לעיל, וכן לפסיקה נוספת, בעיקר של בתי משפט שלום, המצביעים על מדיניות ענישה דומה ועוסקים בעיקר בעבירות לפי פקודת מס הכנסה.
174. סקירת הפסיקה לעיל [זו שהובאה על ידינו ועל ידי הצדדים] מדגימה הבדל משמעותי בין מי שהורשעו בעבירות לפי פקודת מס הכנסה בלבד, לבין מי שהורשעו גם ובעיקר בעבירות לפי חוק מע"מ, ובעיקר לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ (להבדיל מסעיף 117(א) בו); שעליהם נגזרו עונשים כבדים יותר. בענייננו הנאשם הורשע הן בעבירות לפי פקודת מס הכנסה, הן בעבירות לפי חוק מע"מ, בחלופה החמורה יותר.

175. נזכיר, כי הנאשם נמנע כדרך חיים מניהול ספרים כדין ומדיווח כדין לרשויות המס על הכנסותיו, והעלים מס באופן שיטתי.
176. לאור המקובץ; בהתחשב טענות הצדדים לעונש בגין אישומים אלה; נוכח חומרתם של מעשי העבירה שבהם הורשע הנאשם והנסיבות הכרוכות בביצועם; מחמת חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם; ולאור הפסיקה שהובאה, בהתאמות הנדרשות מהבדלי החומרה בין המעשים שנדונו בהם לבין ענייננו - אנו מעמידים את מתחם העונש ההולם בגין אישומים 10-11 על 12 - 24 חודשי מאסר וקנס בסך 40,000 ₪ - 80,000 ₪.
- מדיניות הענישה באישומים 9 ו-12 - עבירות הלבנת ההון
177. ב-ת"פ 18444-03-15 מדינת ישראל נ' כעכוש ואח' (12.4.2018) הנאשמים הורשעו, על פי הודאתם בהסדר טיעון, בעבירות לפי פקודת פשיטת הרגל, וכן בהלבנת הון, קבלת דבר במרמה, איומים ועבירות נוספות. נקבע כי הנאשמים קשרו ביניהם קשר במסגרתו השתמש הנאשם 1 בפרטיו של הנאשם 2 (שהיה הבעלים הרשום של חברה - הנאשמת 3) והתנהג כאילו הוא בעליה הרשום של החברה - הנאשמת 3. במסגרת הקשר ביצעו השניים עבירות מרמה, פעלו במטרה להסוות את העובדה שהנאשם 1, פושט רגל באותה עת - מנהל את החברה בפועל ובהמשך לכך מסתיר מהכנס את הכנסותיו כתוצאה מפעולותיו אלה. כמו כן, ביצעו השניים עבירות מס רבות במסגרתן השמיטו כ-1,600,000 ₪ מהכנסותיהם. לנוכח האמור הורשעו בעבירות לפי סעיף 42א בפקודת פשיטת הרגל, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הפרת הגבלות, מעשי מרמה, הונאת נושים, התחזות כאדם אחר, הפרת חובה חקוקה, סיוע לרישום כוזב במסמכי תאגיד וסיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; עבירה לפי סעיף 3(ב) בחוק איסור הלבנת הון; עבירות רבות של מרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיפים 220(1), 220(2), 220(4), 220(5) וכן סעיף 224א בפקודת מס הכנסה. בעקבות הלוואות שנתן והשמיט מדו"חות מס הכנסה הורשע הנאשם 1 גם בעבירות נוספות מפקודת מס הכנסה; אי הודעה על התחלת עיסוק, לפי סעיף 215א(1) בפקודת מס הכנסה, אי קיום דרישות לפי סעיף 216(4) ו-5 בפקודת מס הכנסה ומרמה ערמה ותחבולה 220(5) בפקודת מס הכנסה. בהסדר הטיעון נקבע מתחם עונש של 6-24 חודשי מאסר ובית המשפט גזר על הנאשם 1 - 15 חודשי מאסר, על הנאשם 2 - 5 חודשי מאסר ועל הנאשמת 3 (החברה) - קנס בסך 5,000 ₪.
178. ב-ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' רמי חג'אמה (30.10.2014) המערער הורשע בעבירות לפי סעיפים 3(ב) ו-11יב(א)(1) בחוק איסור הלבנת הון בהיקף של יותר מ-117 מיליון ₪; ניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 בחוק העונשין; מרמה עורמה ותחבולה, בהיקף של 12.3 - 34.5 מיליון ₪ לפי סעיף 220 בפקודת מס הכנסה; מסירת דו"ח כוזב בכוונה להתחמק מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ ושימוש במרמה לפי סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ בהיקף של 1.4 - 3.94 מיליון ₪ וכן בשיבוש מהלכי משפט; כל זאת במשך כ-8 שנים, במסגרת ניכיון שיקים. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 36 חודשי מאסר, ובית המשפט העליון קיבל את ערעור המאשימה והחמיר את עונשו ל-4.5 שנות מאסר וקנס בסך 750,000 ₪.

179. ב-ע"פ 7760/18 זוהר מזרחי נ' מדינת ישראל (16.5.2019) הנאשם הורשע, בהסדר טיעון, בכך שהבריח לישראל כ-2,500,000 מיליון ביצים מהרשות הפלסטינאית, לא דיווח על הכנסות בסך 2,600,000 ₪ והלבין הון בסך 1,300,000 ₪; ובכך ביצע עבירות רבות של הפצת מחלה ושיווק ביצים שלא כדין, קבלת דבר במרמה, עבירות לפי סעיף 220 בפקודת מס הכנסה, עבירות לפי סעיף 117(ב)(8) וסעיף 117(א)(13) בחוק מע"מ ועבירות לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 16 חודשי מאסר. בית המשפט העליון החמיר את עונשו של הנאשם ל-28 חודשי מאסר (מלבד מאסר מותנה שהופעל בהצטברות חלקית). נוכח הסרת המחדלים על ידי הנאשם וחילוט שנעשה בהסכמה - לא הוטל קנס.

עיקר הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה

180. המאשימה התקשתה לאתר פסיקה בעבירות הלבנת הון על ידי עבירות מקור דומות לענייננו. המאשימה הגישה פסיקה שבה הורשעו הנאשמים בקבלת דבר במרמה בשילוב עם הלבנת הון. אולם מדובר במקרים שונים מאוד מענייננו, הן בנסיבותיהם הן בסכומיהם הגבוהים מאוד, ולפיכך אינם רלוונטיים כך לדוגמא בשני המקרים כדלהלן:

181. ב-ע"פ 5668/13 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016) המערער קיבל במרמה 47,600,000 ₪ תוך הצגת מצגי שווא בפני קורבנות רבים, ועל כן הורשע ב-4 עבירות של גניבה בידי מורשה; 101 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; 28 עבירות של זיוף מסמך בנסיבות מחמירות; 28 עבירות של שימוש במסמך מזויף; 3 עבירות של הוצאת שיק ללא כיסוי; עבירה אחת של גניבה; ועבירות רבות של הלבנת הון. בנוסף הורשע בכך שקיבל לידיו במרמה 10,200,000 ₪ נוספים והשיבם על חשבון אחרים. בית המשפט גזר על המערער 12 שנות מאסר, ובית המשפט העליון אישר את העונש.

182. ב-ע"פ 72/11 חפץ נ' מדינת ישראל (21.09.2011) המערער הורשע בהצגת מצג שווא כלפי 55 אנשים שונים וקבלה במרמה בסך למעלה מ-29,000,000 ₪, 100,000 דולר ו-20,000 ליש"ט. בעקבות הבטחת נישואין כוזבת, הוציא במרמה סך 80,000 ₪ מפלונית וסך כ-3,500,000 ₪ מאביה. כן הורשע המערער בהלבנת הון. בית המשפט המחוזי קבע כי יש ביכולתו של המערער להשיב את הכספים והטיל עליו עונשים חלופיים - 5 שנות מאסר אם יחזיר את הכספים לקורבנות או 15 שנות מאסר אם לא ישיבם. בנוסף, נגזר עליו קנס בסך מיליון ₪. בית המשפט העליון הפחית את העונש ל-12 שנות מאסר.

183. ההגנה לא הגישה פסיקה בנוגע לאישום זה, וטענה כי במרבית המקרים - הלבנת ההון הייתה בסכומים גבוהים באופן משמעותי מבענייננו.

184. אכן מדובר במקרה שנסיבותיו שונות וייחודיות באופן שגם אנו התקשינו באיתור פסיקה דומה, עם זאת ניתן ללמוד מהפסיקה שהובאה בתחילת פרק זה, על מדיניות הענישה בעבירות הלבנת הון שבעיקרה תואמת את גובה ההלבנה. במקרה שלנו מדובר בהלבנת הון של כ-3,000,000 ₪ כשיש לה מימד של חומרה כי היא נועדה לא רק להלבנת ההון אלא גם כדי להסתיר את הסחר האסור עם רצועת עזה עם מי שהיתה מניעה לסחור עמו.

185. לאור המקובץ; בהתחשב בטענות הצדדים לעונש באשר לאישום זה; נוכח חומרתם של מעשי העבירה שבהם הורשע הנאשם והנסיבות הכרוכות בביצועם; מחמת חשיבותם של הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם; ולאור הפסיקה שהובאה, בהתאמות הנדרשות מהבדלי החומרה בין המעשים שנדונו בהם לבין ענייננו - מתחם העונש ההולם בגין עבירות הלבנת ההון באישומים 9 ו-12 הוא 2-4 שנות מאסר. מתחם הקנס ההולם בגין אישומים אלה עומד על 100,000 ₪ - 200,000 ₪.

מדיניות הענישה באישום 12 - עבירות פשיטת הרגל והונאת נושים
186. ב-ת"פ 40168/06 מדינת ישראל נ' אורה שיינרמן (12.7.2007) - הנאשמת הורשעה, בהסדר טיעון, כי הסתירה מכונס הנכסים הרשמי כספים שהופקדו על שמה, וכן את העובדה שהשתמשה בהם לצרכיה הפרטיים ולכיסוי חוסות נוספים - שאף עליהם לא דיווחה. בנוסף לכך העלימה במרמה נכסים כ-12 חודשים לפני בקשת פשיטת הרגל והונתה את נושיה. על כך הורשעה בעבירות של אי מסירת מידע לפי סעיף 213א בפקודת פשיטת הרגל; הימנעות מלעזור בגילוי נכסים לפי סעיף 214 בפקודת פשיטת הרגל; הונאת נושים לפי סעיף 439(א) בחוק העונשין; העלמת חובות לפי סעיף 216(4) בפקודת פשיטת הרגל והברחת נכסים לפי סעיף 216(5) בפקודת פשיטת הרגל. לאחר שבית המשפט כיבד את הסדר הטיעון הוא גזר על הנאשמת 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס בסך 7,500 ₪.

187. המאשימה התקשתה לאתר פסיקה העוסקת בעבירות פשיטת רגל והונאת נושים; ולפיכך הפנתה לפסיקה העוסקת בקבלת דבר במרמה, שלטענתה דומה להונאת נושים. אולם הפסיקה שהביאה המאשימה בהקשר זה עוסקת בעבירות שונות ובנסיבות שונות לחלוטין מענייננו, ולפיכך איננו סבורים שניתן ללמוד ממנה על מדיניות הענישה הנהוגה, על אף הדמיון המסוים בין קבלת דבר במרמה והונאת נושים. לדוגמה, ת"פ 47792-02-12 מדינת ישראל נ' אקווה (27.11.2013) ות"פ 8310/09 מדינת ישראל נ' רודין (29.6.2010) עוסקים במכירה של דירת מגורים במרמה; ע"פ 23999-01-14 מדינת ישראל נ' חי נומה (15.6.2014) עוסק בקבלת כסף במרמה; ו-ע"פ 2422/15 איתן סרור נ' מדינת ישראל (07.11.2010) עוסק בהתחזות לסוחר יהלומים וקבלת מיליונים מנפגעים שונים.

188. ההגנה התקשתה אף היא לאתר פסיקה דומה לענייננו. לטענתה, היעדר פסיקה בעניינים דומים משקף כי לא נהוג להעמיד לדין פלילי בגין עבירות פשיטת רגל. ההגנה הפנתה לעדות העד מטעם כונס הנכסים הרשמי שאישר זאת. בנסיבות מתחם העונש ההולם ייקח זאת בחשבון.

189. לאור המקובץ; בהתחשב בהיעדר תשתית מוצקה של תקדימים רלבנטיים ובמיעוט המקרים שבהם ננקטו הליכים פליליים בגין עבירות אלה - אנו קובעים, בגין עבירות פשיטת הרגל והונאת הנושים באישום 12, מתחם עונש הולם של 2 - 8 חודשי מאסר, שירוצו בעבודות שירות.

גזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

190. "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית-המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א" [חוק העונשין, סעיף 40ג(40)], קרי: בפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, בנזקים שנגרמו לו עקב העבירה וההרשעה, בנטילת האחריות על ידיו וניסיונו לחזור למוטב, בניסיונותיו לתקן תוצאות העבירה, בשיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק, בהתנהגותו החיובית ותרומתו לחברה, בנסיבות חיים קשות רלבנטיות, בהתנהגותן של רשויות אכיפת החוק, בחלוף הזמן ובעברו הפלילי של הנאשם. כמו כן, בתוך מתחם העונש ההולם רשאי בית-המשפט להתחשב בשיקולי הרתעה אישיים וציבוריים [שם, סעיפים 40א-40ז].

בעניינו מדובר בנאשם בן 52, נשוי ואב לשלושה ילדים בוגרים שאחת מהם חיילת. משפחתו מוכרת ביישוב מבטחים שליד רצועת עזה. לטענתו, בני המשפחה סבלו אף הם עקב ההליכים נגד הנאשם והפרסום הנרחב של הפרשה, שבו הוצג הנאשם, בצירוף שמו ותמונתו, כמי שבגד במדינה וסייע לארגוני טרור. לא מצאנו כי הפגיעה במשפחת הנאשם הייתה חריגה בהשוואה לסבילן של משפחות אחרות שמי מבניהן הורשעו בעבירות שיש עמן קלון. לחובת הנאשם הרשעות קודמות בעבירה עפ"י סעיף 60 בפקודת סימני המסחר; עבירת העלבת עובד ציבור, איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. כפי שפורט לעיל בפרק הראיות לעונש. בגזירת עונשו של הנאשם יש לתת משקל רב לשיקולי הרתעה, בשים לב לכך שהנאשם סיכן ביוזעין את ביטחון המדינה. התמונה הכוללת שמצטיירת היא של נאשם שניהל את עסקיו במרמה, בחוסר שקיפות מוחלטת ובניגוד לדין כשדבר לא הרתיעו מלהמשיך ולעשות כן - גם לא החשש לפגיעה בביטחון המדינה ובלבד שיהיה לו רוח כלכלי מפעילותו העבריינית.

191. הנאשם העלים מס, הונה נושים והלבין הון בעודו פושט רגל ובניגוד לצווים של בית המשפט. גם כאן יש חשיבות להרתעת הרבים מביצוע עבירות כלכליות הפוגעות בקניינים של הנושים, ובחלוקה השוויונית של נטל המס בחברה ובאמון הציבור במערכת המשפט ובהליך פשיטת הרגל.

192. הנאשם הכחיש את המיוחס לו בכתב האישום וניהל הליך מלא, שבסופו הורשע ברוב העבירות שיוחסו לו. אכן, אין להחמיר עם נאשם בשל כך שניהל משפט; אך נאשם כזה אינו זכאי להקלה שלה זכאי נאשם שהודה, הכיר באחריותו למעשיו, הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי ומזמנם של התביעה והעדים. יתרה מכך, קשה גם לומר כי הנאשם שיתף פעולה עם רשויות החוק, ועוד יותר חשוב, לא ראינו כי הנאשם ניסה לתקן את תוצאות מעשיו. נהפוך הוא, הנאשם העיד בפנינו, התריס כנגד רשויות המס, הסביר שכל מה שעשה עשה כשורה, ולא הציג לכך ראיות, ולא ניכרה לא רק חרטה אלא רצון כלשהו לתקן את מעשיו.

193. לצד זאת התחשבנו בעיניו הדין הספציפי הגלום בהאשמת הנאשם בעבירה החמורה במיוחד של סיוע לאויב בשעת מלחמה, שממנו זוכה כאמור.

194. באשר לחלוק הזמן, חלפו למעלה מ-5 שנים מביצוע העבירות, ויש לכך משקל לקולא [ע"פ 2103/07 אביהו הורוביץ נ' מדינת ישראל (31.12.2008)], פסקאות 334 - 338]. התארכות ההליכים בתיק זה נבעה ממורכבות ההליך שכלל עבירות ביטחוניות וכלכליות רבות.

195. העידו בפנינו מספר עדי הגנה אשר מעדותם עלה כי מאז שחרורו מן המעצר מאחורי סורג ובריה - הנאשם מנהל חיים נורמטיביים, החל לעבוד בחברה של בנו בתחום הבניה, הנאשם ציין כי הוא ניתק כל קשר עם הסוחרים העזתיים, והוא מנסה לשקם את חייו, ואינו עוסק כלל בהובלות אל מעבר הגבול. התחשבנו בקושי המיוחד הכרוך, מבחינת הנאשם, בקטיעת תהליך זה והחזרתו לכלא לאחר ששוחרר מן המעצר, כפי שהנאשם אף דיבר עליו במסגרת הטענות לעונש.

196. כמפורט לעיל בפרק הראיות לעונש - חברים ומכרים של הנאשם העידו לפנינו על היכרותם עם הנאשם ועזרתו הרבה, לאורך השנים, לכל אחד מהם באופן אישי ולקהילה. בהקשר זה הוגשו גם מכתבים ותעודות רבים של הוקרה על תרומותיו הרבות של הנאשם לקהילה, לרבות חיילי צה"ל, לאורך כל חייו הבוגרים. התרשמו לחיוב מעדויות ותעודות אלה ונתנו להם משקל.
197. כמו כן, התחשבנו בכך שהנאשם היה עצור בתיק זה מיום 8.2.2015 עד יום 3.3.2016; עצור בפיקוח אלקטרוני מיום 3.3.2016 עד יום 8.12.2016, ונתון בתנאים מגבילים כחצי שנה.
198. בנסיבות תיק זה, כאשר לכל האירועים המשותף הוא חתירה חסרת עכבות של הנאשם לבצע כסף, ללא הבחנה בין המשוכות החוקיות הניצבות בדרכו של הנאשם, החלטנו להשית עונש כולל לכל האירועים כאמור בסעיף 40ג בחוק העונשין.
199. לאור המקובץ, אנו גוזרים על הנאשם 7 שנות מאסר בניכוי ימי מעצרו בתיק זה.
- הקנס
200. ההגנה טענה כי יש להתחשב בענייננו גם בהליך המינהלי בעניינו של הנאשם [ע"מ 29996/11/2015 מיכאל פרץ נ' מנהל מע"מ באר שבע (2.2.2020)], שבמסגרתו הוטלו עליו כפל מס תשומות, כפל מס עסקאות וקנסות. אולם, מכיוון שפסק דין זה תלוי ועומד ב ערעור בבית המשפט העליון אין מדובר בתוצאה חלוטה, ולפיכך יש קושי להתחשב בכך בהליך זה. בעניין הובר שעליו הסתמכה ההגנה אכן נקבע שניתן להתחשב בעיצומים כספיים שהוטלו בהליך מינהלי מקביל; אולם אין הכרח לעשות כן, ואין מניעה כי יוטלו הן עונשים, לרבות קנסות, בהליך פלילי הן עיצומים בהליך מינהלי בגין אותם מעשים. בעניין הובר הוחלט בסופו של דבר להתחשב בעונש הפלילי שנגזר על הנאשם; אך בית המשפט העליון סייג את הדברים כלהלן:
- "הכרעה זו מתבקשת, לדידי, מנסיבותיו העובדתיות הקונקרטיות של המקרה הנתון. אין להסיק ממנה כי בכל מקרה שבו נגזר על עוסק עונש בהליך פלילי, וכן מוטל עליו כפל מס בהתאם לסעיף 50(א) לחוק, חיובו גם בקנס מינהלי ייחשב כמהלך עונשי שבית-המשפט ייטה להתערב ולבטלו. הכלל הוא כי בשאלה אם האמצעים שנקטו נגד עוסק, במישור הפלילי ובמישור המינהלי גם יחד, עומדים במבחן המידה הראויה, יש להכריע על-פי משקלם המצטבר של האמצעים שנקטו על רקע נסיבותיו המיוחדות של המקרה העומד לבירור" [ע"א 1497/01 הובר נ' הממונה האזורי מע"מ, חיפה פ"ד נז(5) 947, פסקה 14].
201. על פי סעיף 40ח בחוק העונשין, "קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40ג(א), במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם". במסגרת השיקולים המנויים בסעיף 40ג(א) בחוק יש להתחשב גם בערך החברתי המוגן שנפגע, במידת הפגיעה בו ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. יש להתחשב גם בקנס המרבי הקבוע בסעיפים 61 ו-63 בחוק העונשין או בהוראת החוק הרלוונטית [ד"ר יניב ואקי ופרופ' יורם רבין, "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא", הפרקליט, נב (תשע"ד) 438-439].
- העונש - סיכום
202. לאור המקובץ, אנו משיתים על הנאשם עונשים וקנס כלהלן:
- א. 7 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 8.2.2015 עד ליום 3.3.2016;
- ב. 18 חודשי מאסר על תנאי, אם יעבור, תוך 3 שנים מיום שחרורו, עבירה מסוג פשע מתוך העבירות שבהן הורשע בתיק זה; ו- 8 חודשי מאסר על תנאי אם יעבור, תוך 3 שנים מיום שחרורו, עבירה מסוג עוון מתוך העבירות שבהן הורשע בתיק זה.
- ג. קנס בסך ₪ 200,000 או 6 חודשי מאסר תחתיו.
- ד. באשר לחילוט - התביעה הודיעה כי אינה מבקשת חילוט לאור הליכי פשיטת הרגל בהם נמצא הנאשם ועל כן אנו לא מורים על חילוט.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.
- ניתן היום, א' כסלו תשפ"א, 17 נובמבר 2020, במעמד הצדדים.